

बर्गद्रिष्टि

Bargadristi Weekly

साप्ताहिक

वर्ष ८ अंक ४ पूर्णाङ्क ३३७

२०८० साउन ८ गते सोमबार

Monday 24, July 2023

पृष्ठ ८

मूल्य रु. १०-

संगठन र संघर्षमा गति बढाउँदै क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपाल

काठमाडौं। नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी) र नेकपा (बहुमत) बीच पार्टी एकता भई बनेको क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालले केन्द्रेयिक स्थानीय तहसम्मको एकता प्रक्रियालाई दुर्घाते ऋद्धमारा रहेको छ। अहिले केही बाँकी जिल्लाहरूको एकता अधिवेशनसँगै

स्थानीय तहका एकता अधिवेशनहरू धमाधम भइरहेका छन्। जनवर्गीय तथा मोर्चा संगठनका पनि एकता भेला तथा सम्मेलनहरू भइरहेका छन्। सात १५ सम्म पार्टी र जवस मोर्चाका सबै तहका कमिटिहरूका एकता अधिवेशन सम्पन्न गर्ने केन्द्रीय सचिवालयको बैठकको

एकता अधिवेशनमार्फत पार्टीलाई एकताबद्द तुल्याएपछि अब सिंगो पार्टीलाई संघर्षमा होम्ने तयारीमा क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपाल जुटेको छ।

पार्टीका एकता अधिवेशनसँगै राष्ट्रियता, जनतन्त्र र जनजीविकाका समस्याहरूलाई लिएर क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टीले काठमाडौं, सुखेत, पाल्पा, मकवानपुर, मोरड लगायतका जिल्लामा मशाल जुलुस प्रदर्शन गरिएका छन्। मोरडको विराटनगर, मकवानपुरको हेटौडामा प्रहरी

हस्तक्षेप, दमनको प्रतिरोध गर्दै मशाल जुलुस प्रदर्शन गरिएको छ।

नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलनमा क्रान्तिकारी धाराको मूल नेतृत्व गर्ने क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालले नेपाली समाजको अमूल परिवर्तनको प्रक्रियालाई गति दिने प्रयास गरिएको छ। नेपालका दुई क्रान्तिकारी पार्टीबीच एकता भएपछि आम क्रान्तिकारी पीकी तथा जनपक्ष एक खालको खुशी, उत्साह र आशाको सञ्चार भएको छ भने अन्तर्राष्ट्रिय भाइचराहरूले पनि खुशी व्यक्त गरेका छन्।

प्राप्त जानकारी अनुसार क्रान्तिकारी माओवादी र बहुमतबीच एकता भएपछि खुशी व्यक्त गर्दै भावी नेपाली क्रान्तिकारी पार्टी, स्वीटजरलैड कम्युनिस्ट पार्टी लगायतले बधाई सदैश पठाएका छन्। क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालले अन्तर्राष्ट्रिय भाइचरा पार्टीहरूसँग पनि सम्बन्ध सुदूर बनाउने र सामाजिक विरोधी संघर्षमा कार्यगत एकता गर्ने अर्थात् रिम्को विघटनपछि अर्को अन्तर्राष्ट्रिय संरचना तथा संघनको निर्माणमा नेतृत्वदायी पहल गरिएको छ। बाँकी ५ येजमा

क्रान्तिकारी बुद्धिजीवी संगठन नेपालको राष्ट्रिय एकता सम्मेलन सम्पन्न

काठमाडौं। मुलुकमा बद्दो भ्रष्टाचार, विकृति, विसंगती तिब बढी रहेको बेला क्रान्तिकारी बुद्धिजीवी संगठन नेपालको राष्ट्रिय एकता सम्मेलन लालितपुरको कुण्डालेले विदेशी व्यक्तिगत एकता भएको छ। सर्वहारा वर्गीय क्रान्तिकारी रक्षा र विकासमा क्रान्तिकारी बुद्धिजीवीले वर्तमान परिस्थितिलाई वैज्ञानिक तरिकाले चिर्दै अधिक बढाउने उद्देशका साथ यो सम्मेलनको आयोजना गरिएको हो। दुई बुद्धिजीवी संगठन राष्ट्रिय क्रान्तिकारी बुद्धिजीवी मञ्च नेपाल र नेपाल राष्ट्रिय बुद्धिजीवी संगठन नेपालको गठन विचारको एकता गरी क्रान्तिकारी बुद्धिजीवी संगठन नेपालको गठन गरिएको छ।

राष्ट्रिय एकता सम्मेलनमा क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी नेपालका प्रवक्ता धर्मेन्द्र वास्तोला 'कञ्चन' प्रमुख बाँकी ५ येजमा

प्रहरी हस्तक्षेपका बाबजुद विराटनगर र हेटौडामा क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टीको मशाल जुलुस प्रदर्शन

हेटौडा/विराटनगर। राष्ट्रियात र जनधातका विरुद्ध क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालले प्रदेश १ को राजधानी विराटनगर र प्रदेश ३ को राजधानी हेटौडामा मशाल जुलुस प्रदर्शन गरेको छ।

क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालले शनिवार साँझ मकवानपुरको हेटौडामा मशाल

जुलुस प्रदर्शन गर्यो। प्रदेश सदरमुकाम समेत हेको हेटौडाको स्कूल रोडबाट सुरु भएको मशाल जुलुसमार्थी प्रहरीले सुरुमै हस्तक्षेप गर्ने प्रयास गर्यो तर क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टीका नेता कार्यकर्ताहरूले प्रहरी हस्तक्षेपका बाबजुद मशाल जुलुस प्रदर्शन गरिएको छ।

प्रहरीले पटक पटक मशाल खोस्ने प्रयास

गरिरह्यो तर क्रान्तिकारी कम्युनिस्टहरूले स्कूल रोडदेखि सिमाचोकसम्म मशाल जुलुस प्रदर्शन गरिरहे। प्रहरीले लखेटेर मशाल खोस्ने प्रयास गरे पनि त्यसलाई छिचोल्दै मशाल जुलुस प्रदर्शन गरियो। सिमा चोकमा सुगेर मशाल जुलुस कोणसभामा परिणत भयो। कोणसभालाई क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट बाँकी ४ येजमा

अखिल (क्रान्तिकारी) प्रदेश ३ र ५ को एकता भेला सम्पन्न

काठमाडौं। क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपाल निकट अखिल (क्रान्तिकारी) प्रदेश ३ र ५ को एकता भेला भव्य रूपका सम्पन्न भएको छ। श्रावण ५ गते अखिल (क्रान्तिकारी) प्रदेश ३ को सम्पन्न भेलाले ५५ सदस्यीय कमिटि निर्वाचित गरेको छ।

क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टीका केन्द्रीय कार्यालय सदस्य तथा प्रदेश ३ का इन्वार्ज हेमन्त प्रकाश औली सुर्देशनको प्रमुख आतिथ्यतामा सम्पन्न भेलापा पार्टी केन्द्रिय कार्यालय सदस्य तथा प्रदेश ३ का इन्वार्ज हेमन्त प्रकाश औली सुर्देशनको प्रमुख आतिथ्यतामा सम्पन्न भेलापा पार्टी केन्द्रिय कार्यालय सदस्य तथा प्रदेश ३ का इन्वार्ज हेमन्त प्रकाश औली सुर्देशनको प्रमुख आतिथ्यतामा सम्पन्न भेलाले जिल्लाका संयोजकहरू चायन गर्दै श्रावण मसातसम जिल्लारेखि इकाई सर्वीय भेला तथा प्रशिक्षण सम्पन्न गर्ने निर्णय गरेको विद्यार्थी नेतृ शिलु न्यौपनेले जानकारी दिनु भयो।

उक्त भेलाको सज्जालन प्रदेश सहसंयोजक हिर बिस्टले गरेका थिए भने कार्यक्रममा स्वागत मन्त्र्य अर्को सहसंयोजक अधिकारी सापेक्षाटाले गरेका थिए। भेलाले सहसंयोजकहरूमा हीर बिस्ट, शोभा सेन्चुरी, विनोद केसी र विकल्प क्षेत्रीलाई चयन गरेको थियो। त्यसैरी अखिल (क्रान्तिकारी) प्रदेश

पाँचको एकता भेला, प्रशिक्षण तथा बैठक दाढ़को भालुकाड्मा शनिवार सम्पन्न भएको छ। अधिवेशनले नवीन खड्काको संयोजकत्वमा मोज थापा (लुमिनी) र इन्दु ओली (रापी) सहसंयोजक रहेको ५५ सदस्यीय प्रदेश समिति गठन गरेको छ। कार्यक्रममा क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टीका केन्द्रीय कार्यालय सदस्य तथा प्रदेश ३ का इन्वार्ज इकाई सर्वीय भेला तथा प्रशिक्षण सम्पन्न गर्ने निर्णय गरेको विद्यार्थी नेतृ शिलु न्यौपनेले निर्देशन दिनु भयो।

कार्यक्रममा विशेष अतिथि अखिल (क्रान्तिकारी)काकेन्द्रीयसंयोजक मिलन राई शैक्षिक माफियाकरण विस्तृद साठाले आन्दोलनको औँधीबैही त्याजे चेतावनी दिनु भयो।

कार्यक्रममा पार्टीका केन्द्रीय सचिवकालय सदस्य तथा प्रदेश सहसंयोजक समिति, विद्यार्थी नेतृहरू विरेन्द्र शाही र रीषेप किरण विस्तृद साठाले शान्ति विकास राष्ट्रिय अखिल (क्रान्तिकारी) प्रदेश

काठमाडौं। नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीका संस्थापक माओवादी पुष्पलालको ४५औं स्मृति विवासका सन्दर्भमा राजनीतिक संवाद थालीनीले शनिवार "पुष्पलाल र अंगाडि" विषयक विचार गोष्ठी नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानको सभालमा सम्पन्न गरेको छ।

थालीनीका संयोजक सम्मीलिते प्रस्तुत

गरेको कार्यपत्रमाथि क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी नेपालका कार्यालय सदस्य सिपी गजुरेल, वरिष्ठ मार्क्सवादी चिन्तक तथा समालोचक नितु चापागाई, नेकपा (मशाल) का प्रवक्ता रामबहादुर बुढा र नेकपा(एमाले)की केन्द्रीय सदस्य उषाकिरण तिम्सेनाले टिप्पणी गर्नुभएको थियो। बाँकी ५ येजमा

माओले पार्टीको जीवनजस्तै बाल, युवा, प्रौढ र वृद्धावस्था हुँदै एकदिन समाप्त हुने कुरा बताउनुभयो र पार्टीको भित्री अन्तर्विरोधलाई पार्टीको जीवन जानुभयो। उहाँ भन्नुहुन्छ -पार्टीमित्र अन्तर्विरोध रहेन र तिनको समाधानका लागि सैद्धान्तिक संघर्ष चलाइए भने पार्टीको जीवन खत्म हुन्छ।

माओले पार्टीको निर्माण र विकासको अन्तर्विरोधको नियमको आधारमा ग्रहण गर्नुभयो र भन्नुभयो- 'हाम्रो पार्टी पार्टी पनि एकता'। उहाँले दुईमा एकताको नियमको आधारमा ग्रहण गर्नुपर्दछ, संघर्षपार्टी र रूपमा जानुपर्दछ र नयाँ आधारमा नयाँ एकता हासिल गर्नुपर्दछ। कुन कुरा सही हो, पानी नबाने पोखरी या अधिवेशन बढाने याड त्से नदीको अनन्त धाराप्रवाहको रूपमा लिनुभयो। माओको पार्टी एकता, नयाँ दुग्गोको पार्टी

आन्दोलनमा जोड दिनुभयो र त्यसको सार खिच्दै 'एकताको भालाबाट प्रेरित हुनु, आलोचना या संघर्षको म

सम्पादकीय

संसदवादी कम्युनिस्टबाट बद्नाम कम्युनिस्ट आन्दोलन

जनघात र राष्ट्रधातमा एकपछि अर्को चाड लगाउँदै गएका संसदवादी कम्युनिस्टहरूले सिंगो नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलनलाई बद्नाम गरेका छन् । उनीहरूको भ्रष्ट, नालायक, निकम्मा चरित्रले आम जनतामा कम्युनिस्ट आन्दोलनप्रतिको आशा र विश्वासमा हवातै कमी आएको देखिन्छ । आमूल परिवर्तनका नारा दिएर सशस्त्र संघर्ष र ठूलो बलिदानमार्फत पुरानै संसदीय सत्तामा पुगेका तथाकथित कम्युनिस्ट शासकहरूले देश र जनताको हित विपरीत, अनि विगतमा आफैले गरेको बाचा र जनतालाई दिएको आश्वासनविपरीत काम गरेपछि जनतामा कम्युनिस्ट आन्दोलनप्रति विकर्षण बढौदै गएको छ ।

संसदवादी नकली कम्युनिस्टहरूले देश र जनताका विरुद्ध गरेको अपराधको मूल्य आज सच्चा देशक, क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट शक्तिहरूले समेत चुकाउनु परिरहेको छ । एउटा बिराया साखै पुऱ्यायो भनेजस्तै एमाले, माओवादी केन्द्र, एमाजवादीदेखि विप्लव नेतृत्वसम्मका संशोधनवादी कम्युनिस्टहरूले थोपेको फोहरको डिझ्युर कम्युनिस्ट क्रान्तिकारीहरूले सफा गर्नु परिरहेको छ । उनीहरूको आफैनै कारणले संसदीय कम्युनिस्टहरूप्रति पनि जनताको विश्वास ह्वातै घटको तथ्यांकले देखाएको छ । यो भनेको यो देशको अग्रगामी तथा क्रान्तिकारी परिवर्तनका अगाडि खडा भएको चुनौती हो । यो चुनौतीको सामना गर्न सबैतिर छारिएर रहेका क्रान्तिकारीहरू एकताबद्ध भएर अगाडि बढुनको विकल्प छैन ।

तथ्यांक अनुसार पाँच वर्षअधिको ६३ प्रतिशत वाम जनमत २० प्रतिशतले घटेर ४३ मा भरेको छ । त्यतिबेला एमाले र माओवादीको मात्रै प्रतिनिधिसभामा झण्डै दुई तिहाई अर्थात् १७५ सीट थियो । वाम शक्तिमा आएको फुट र त्यसबाट सृजित आम निराशाका कारण २०७९ को निर्वाचनमा एमाले र माओवादीसहित एकीकृत समाजवादीले पाएको कूल सिट संख्या १२१ छ ।

०७४ सालको निवैचनमा १२१ सीट जितेर संसदको सबैभन्दा ठूलो पार्टी बनेको एमाले ४२ सीट गुमाएर अहिले ७९ मा खुम्चिएको छ । ५४ सीटसहित प्रतिनिधिसभामा निर्णयिक तेस्रो शक्ति रहेको माओवादी केन्द्र ३२ सीटमा खुम्चिँदा २४ सांसद लिएर एमालेबाट अलगिएको एकीकृत समाजवादीले प्रत्यक्षतर्फ गठबन्धनको बलमा १० सीट जिते पनि राष्ट्रिय दल बन्न सकेन । कम्युनिष्ट पार्टीको विभाजनले प्रत्यक्ष लाभ पाएको कांग्रेस ८९ सीटसहित पहिलो पार्टी बनेको छ । ०७४ मा ऊ ६३ सीटमा सीमित थियो ।

एमाले, माओवादी र एकीकृत समाजवादीले प्रतिनिधिसभामा सीट संख्या मात्र गुमाएका छैनन्, उनीहरूको लोकप्रिय मत पनि घटदो क्रममा छ । ०७४ को चुनावमा कूल सदर मतको ३१ प्रतिशत अर्थात् ३१ लाख ७३ हजार ४९४ समानुपातिक भोट पाएको एमाले पाँच वर्षपछि २८ लाख ४५ हजार ६४१ मा खुम्चियो । १३ लाख ३७ हजार २२१ भोट ल्याएको माओवादीले अहिले ११ लाख ६१ हजार ८७८ पाएको छ । कम्युनिष्टहरूको आन्तरिक किचलोले प्रत्यक्षमा बढी सीट जिते पनि नेपाली कांग्रेसको पनि लोकप्रिय मत बढेको छैन, बरु झन् धैरै घटेको छ । पाँच वर्षअघि कांग्रेसले एमालेकै हाराहारीमा ३१ लाख २८ हजार ३८९ भोट पाएको थियो । अहिले घटेर २६ लाख ५२ हजार २९३ पोको छ ।

अहिले सिङ्गे राजनीतिप्रति युवाहरूमा चर्को बित्तिष्ठा देखिन्छ । पुराना संसदवादी पार्टीहरूप्रति चरम विकर्षण देखिएको छ । यो अवस्थामा पुराना र नयाँ संसदवादी कम्युनिस्ट पार्टीको आशालाग्दो र भरोसायोग्य बनेर नयाँ क्रान्तिकारी विकल्पको रूपमा क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपाल अगाडि आउन जरुरी छ । मिसन ८४ होइन, मिसन क्रान्तिको दिशामा युवाहरूलाई गोलबद्ध गरेर अगाडि बढौन जरुरी छ । राष्ट्रियता, जनतन्त्र र जनजीविकाका आम समस्याहरूको दीर्घिकालीन समाधानतर्फ युवाहरूलाई नडोप्र्याई, आशावादी र आकर्षित नबनाई क्रान्तिका कार्यभार पूरा गर्न सकिन्न । यसतर्फ क्रान्तिकारी कम्युनिस्टहरूको ध्यान जान जरुरी छ ।

परितर्टनको सत्राहन

WELCOME TO MULBARTI

सर्वात्मग निष्ठक्ष खबर तथा

www.moolbate.com

www.mnubato.com

कम्युनिस्ट आन्दोलन र नेतृत्वबारे

□ स्वनाम साथी

सामान्यतः कम्युनिस्ट आन्दोलनको बारेमा छलफल नगरी त्यसको नेतृत्वको बारेमा छलफल गर्न सकिन्न। कम्युनिस्ट आन्दोलनको विगत लामो छ र भविष्य भनू लामो छ। यस सन्दर्भमा एरिस्टोलल, गैरमाकर्सीय कम्युनिस्ट आन्दोलन, अराजकतावादी, काल्पनिक समाजवादीहरू मार्क्सीय कम्युनिस्ट आन्दोलन, शैव, गौद्ध,

आन्दोलन हो। माकर्सीय कम्युनिस्टहरूले भनेको के हो भने समाजमा वर्ग रहेसम्म, वर्गीय शोषण र शासन रहन्छ, अर्थात् त्यहाँ वर्गीय अधिनायकत्व रहन्छ। समर्पतावादी अधिनायकत्वका विरुद्ध पुँजीवादी अधिनायकत्व र पुँजीवादी अधिनायकत्वका विरुद्ध सर्वहारावार्गीय अधिनायकत्व र सर्वहारावार्गीय अधिनायकत्वले समाजवादको मार्ग प्रशस्त गर्छ भनको हो, मार्क्सिस्ते।

क्रान्तिको केन्द्रविन्दु नै उही हो । मुख्य नेता हो । तर उहाँले नयाँ कोट लिए लिनुभएन फाटेकैबाट काम चलाउनु भयो । यो भनेको कम्युनिस्ट भावना हो । अभावको बेलामा पहिले अरुलाई दिने । कम्युनिस्ट भावनाले जसलाई आवश्यकता छ, उसलाई देकु भन्छ । सर्वहारावर्गको आन्दोलनले के भन्छ भने ‘त्यो मैले लिने हो, म अभावमा छु, म शोषित-उत्पीडित छु’ । यो कम्युनिस्ट

व्यवस्था हो । नेपालको सन्दर्भमा त्यो सबै वेला, सबै ठाउंमा अहिलै सम्भव छैन । अहिले केही हुन सक्छ । त्यो भनेको मुलुक र जनताको विषयमा व्यापक र दीर्घकालिक रूपमा प्रभाव पर्न/पार्न सक्ने विषयमा निर्णय गर्ने अधिकार जनतालाई दिनुपर्छ, बाँकी अन्य सासाना विषयहरू भने नेतृत्वले गरे पनि हुन्छ । त्यो तन्त्र, लोकतन्त्र, गणतन्त्र होइन गणतन्त्र हुन्छ ।

अहिले हामी वर्गीय दुनियाँमा छौं ।
हामीलाई शोषण-उत्पीडन, शासन देख्न
मन लागेन । महिला, दलित, किसान,
मजदुर, आदिवासीजनजाति, मधेसी,
मुस्लीम, पिछडीएको क्षेत्रमाथि भएको
उत्पीडन र विभेदका विरुद्ध हामीले संघर्ष
गयौं, त्यसमा सरिक भयौं । अहिलेसम्म
हामीले अभ्यास गरेको भनेको प्रतिनिधि
लोकतन्त्र हो । हाम्रो आन्दोलन सामाजिक
जनवादबाट आएको हो । हाम्रो त पद्धतिमै
पनि कम्युनिस्ट आन्दोलन हैन । तसर्थ अब
हामीले प्रतिनिधि लोकतन्त्र छोडेर सहभागी
लोकतन्त्रको अभ्यास गर्नुपर्छ । बुर्जुवाहरू
पहिल्यै सहभागि लोकतन्त्रितर गइसके तर
हामी भने अझै प्रतिनिधि लोकतन्त्रमा
बसिरहेका छौं । मजदुर आन्दोलनमा पनि
प्रतिनिधि लोकतन्त्र ठिक ठिकै हुन्छ तर
कम्युनिस्ट आन्दोलनमा त्यस्तो चल्दैन ।
मेरो विचारमा प्रतिनिधि लोकतन्त्रलाई अब
फेर्नु पर्छ, घटाउनु र सहभागी लोकतन्त्रको

अध्यास अधि सार्नुपर्छ । प्रतिनिधि लोकतन्त्र सर्वहारा र बुज्वा आन्दोलनसँग सम्बन्धित छ । यो राज्यसत्ता प्राप्त गर्नलाई चाहिं काम लाने रहेछ, तर टिकाउनलाई चाहिं काम नलाम्ने रहेछ । रुस, चीनलागायतका देशहरूमा देखिएको सत्य यही पनि हो । त्यसैले अब हामीले प्रतिनिधि लोकतन्त्रलाई फेरेर सहभागी लोकतन्त्रको अवधारणा अधि सार्नुपर्छ । विचारहरूमा सर्वसमावेशी, पूर्ण समानुपातिक, सहभागितामूलक, स्वशासन, स्वायत्तता, संघीयता र प्रत्यक्ष लोकतन्त्र भएको पार्टीको हामीलाई आवश्यक छ । पार्टी भनेको विपरीतहरूको एकत्र हो । द्वन्द्वात्मक भौतिकवादले भनेको पनि यही हो । आजसम्मका सम्पूर्ण अभ्यास र अनुभवहरूको जगमा टेकेर हामीले अबको बाटो तय गर्नुपर्छ । समस्याहरूको समाधान दिनसक्कु नै नेतृत्वको सबैभदा ठूलो गुण हो । झगडा पनि गर्ने मिल्ने पनि, घृणा पनि गर्ने, प्रेम पनि गर्ने क्षमता राख्ने मान्छे नै कम्युनिस्ट हुन्छ । घृणा र प्रेम दुवै पार जाने, कम्युनिस्ट पनि हुने र नेता पनि । अहिले हाम्रो पार्टीमा घृणा र प्रेमको द्वन्द्वात्मकता देखिदैछ । जुन सकारात्मक कुरा हो । यी विषयमा पारद्वागत मान्छेहरू

नै अन्दोलनका नेता हुन्छन् । भय, त्रासले
शासन गर्ने मान्छे सबैभन्दा खराब नेता हो ।
प्रेमले ललाइ, फकाइ, बाँकी ६ ऐजमा
सम्भाइ, बुझाइ शासन गर्ने मान्छे पनि
दास्त्रो नम्बरको खराब नेता हो । वास्तविक
नेतृत्वले भय र त्रासको भरमा कहिल्यै
पनि काम गर्दैन न त लोभ र लालचले ।
कम्युनिस्ट नेताले त यसरी काम गर्दछ
कि ऊ नेता त हो तर उसले नेतृत्व गरेकै
थाहा हुँदैन, तर सबै काम उसैबाट भइहेको
हुन्छ । उसले न त भय, न त त्रास, न
त प्रेम नै, बरु उसले त उत्प्रेरणाको काम
गर्दछ । सबैलाई काम गर्ने उसले वातावरण
बनाइदिन्छ, उत्प्रेरित गरिरिदिन्छ । त्यस्तो नेता
नै सही अर्थमा कम्युनिस्ट आन्दोलन, पार्टी,
समाजले तेहा सै । तेहा सै ।

समाजका नता हा । नवृत्व हा ।

ता अधिवेशन सम्पन्न

कार्यालय सदस्य तथा प्रदेश ३
का संयोजक अटलले सम्बोधन
गर्नुभएको थियो । उहाँहरूले वैचारिक,
राजनीतिक, सांगठानिक विषयमा
महत्वपूर्ण प्रशिक्षणात्मक मन्तब्य
राख्नुहुँदै संघर्षका लागि आवश्यक
दिशाबोध गर्नुभएको थियो । सुवास
अधिकारीको अध्यक्षतामा सम्पन्न
भएको अधिवेशनको सञ्चालन बोजराज
त्रेष्ठले गर्नुभएको थियो । कार्यक्रममा
पार्टीका महाधिवेशन आयोजक समिति
तथा काठमाडौं जिल्ला संयोजक
प्रकाश, आयोजक समिति सदस्यहरू
अर्जुन, युगान्त, बन्धुदेव, सुरेश, अनु
लगायतको उपस्थिति रहेको थियो ।
कार्यक्रममा भगिरथ न्यौपानेले स्वागत
मन्तब्य राख्नुभएको थियो भने सप्ना
राजथलाले सर्कुलर वाचन गर्नुभएको
थियो ।

काठमाडौं महानगरमा क्रान्तिकारी कम्यनिस्ट पार्टी, नेपालको एकता अधिवेशन सम्पन्न

काठमाडौं । क्रान्तिकारी
कम्युनिस्ट पार्टी, नेपालले काठमाडौं
जिल्ला अन्तर्गत काठमाडौं
महानगरपालिकाको एकता अधिवेशन
सम्पन्न गरेको छ । तत्कालीन नेकपा
(क्रान्तिकारी माओवादी) र नेकपा
(बहुमत) भएको पार्टी एकतालाई
केन्द्र, प्रदेश, जिल्ला हुँदै स्थानीय
तहसम्म एकता अधिवेशन सम्पन्न गर्ने
क्रममा काठमाडौं महानगरमा शनिबार
अधिवेशन सम्पन्न भएको हो ।
पार्टीका कार्यालय सदस्य तथा प्रदेश
३ का इन्चार्ज सुदर्शनले मैनबत्ती बालेर
उद्घाटन गर्नुभएको अधिवेशनले सुवास
अधिकारीको नेतृत्वमा ८१ सदस्यीय
महानगर संगठन समिति निर्माण गरेको
छ ।

ससदीय व्यवस्थाभित्रबाट समाजवाद ल्याउँछौं भन्नु गाईको गर्भबाट घोडा जन्माउँछौं भनेजस्तै हो

● धर्मेन्द्र बांस्तोला 'कञ्चन', कार्यालय सदस्य तथा प्रवक्ता- क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपाल

दुई क्रान्तिकारी पार्टीबीच एकता गर्नुभयो। क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी, नेपाल बनाउनु भयो। यो एकताको महत्वलाई प्रकाश दाइँ यो एकताले आम सवहारा, श्रमजीवि शोषित उत्पीडित जनता र देश लवहारागमी आन्दोलनलाई दिन खोजेको संदेशको बारेमा केही बताइनुस् न।

क्रान्तिकारी बिचार र राजनीतिको सम्बाहक, सर्वहारा वर्गको अग्रदस्ताको रूपमा संघर्ष गर्ने, श्रमजीवि, शोषित उत्पीडित जनताको मुक्तिका लागि संघर्ष गर्ने र समाजवादी सत्ता स्थापना गर्न वर्गसंघर्षमा डटेर लाम्हे दुई पार्टीहरू नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (बहुमत) र नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (क्रान्तिकारी माओवादी) बिच पार्टी एकता सम्पन्न भएको छ। यो नेपालका लागि एउटा ऐतिहासिक महत्वको बिषय हो।

यो केवल दुई पार्टीहरू बिचको एकता मात्र होइन, यो समस्त सर्वहारा, श्रमजीवि एवम् उत्पीडित नेपाली जनताको एकताको द्योतक हो। देशमा रहेका अन्य क्रान्तिकारी पार्टीहरूसँग पनि एकता होस् भन्ने हामी चाहन्छौ। देशमा अहिले हाम्रो पार्टी क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी नेपालसाहित केही क्रान्तिकारी पार्टीहरू, संसदभित्र र बाहिर रहेका दुलमुल, अवसरावादी र सुधारावादी पार्टीहरू र संसदभित्र र बाहिर रहेका प्रतिक्रियावादी यथास्थितिवादी पार्टीहरू विद्यमान छन्। त्यसमा हामी क्रान्तिकारीहरूसँग क्रान्तिकारी संयुक्त मोर्चा एवम् पार्टी एकता गर्ने, दुलमुल पार्टीहरूसँग राजनीतिक मुद्दा अनुसार कार्यगत एकता गर्ने र प्रतिगमी तथा यथास्थितिवादी शक्तिहरूलाई पराप्रस्त गर्ने नीतिका आधारमा अगाडि बढेका छौ। यो अभियानको लक्ष्य भनेको अधुरो क्रान्ति पुरा गर्ने र नेपाललाई नयाँ जनवाद-समाजवादमा रूपान्तरण गर्न सहमत सबै क्रान्तिकारी पार्टी, संगठन, आन्दोलन र जनतालाई एकताबद्ध गर्नु हो।

मलाई लाम्छ कि हाम्रो एकताले अहिले नेपाली जनताले यहि सन्देश पाएको छ। र, हाम्रा विचारहरूलाई त्याहि तरिकाले ग्रहण एवम् मनन् गरेको छ।

व्यवस्था बदलियो, जवास्था बदले भन्नै संसदवादी पार्टीहरू मिसन ०८' को तयारीमा लागेका छन्, तपाईंहरू त्याहि व्यवस्था नै बदले (क्रान्ति) भनेर हिडिरहन भएको छ। दशवर्ष जनयुद्ध, १५ दिने जनआन्दोलन, सधै स तथा जनजाति आन्दोलनबाट व्यवस्था बदलिएन भन्ने निष्कर्ष हो तपाईंहरूको ?

पहिलो कुरा, देशको व्यवस्था बदलियो भन्ने संसदवादी पार्टीहरूको निष्कर्ष गलत छ। व्यवस्थामा मात्रात्मक परिवर्तन भएको छ भन्न अवस्था सकिन्छ तर पुै बदलिएको होइन। दोश्रो, जनताको अवस्था नबदलिएको कुरा त सबैले स्वीकार गरी सकेका छन्। तेश्रो कुरा, व्यवस्था नबदलिएको र अवस्था पनि नबदलिएको अवस्थामा क्रान्तिको लागि हिडिनु समाजको अनिवार्य नियम हो। मानिसमाथिको उत्पीडन र अत्याचारले क्रान्तिको माग गरिरहेको हुन्छ। त्यसको नेतृत्व कसले गर्ने भन्ने प्रश्न हो।

जहाँसम्म संसदवादीहरूको चुनावी तैयारीको कुरा हुन्छ, त्यो संघेभी भैरहने कुरा हो। चुनाव सकिएको भोलिपल्टैदेखि अर्को चुनावको तैयारीमा जुट्नु पर्ने हुन्छ संसदवादीहरूको लागि। त्यसी भएपछि ०८४ र ०८८ कालागि के गर्दैछन् भन्ने अनौठो कुरा भएन।

जहाँसम्म संसदवादीहरूको चुनावी तैयारीको कुरा हुन्छ, त्यो संघेभी भैरहने कुरा हो। चुनाव सकिएको भोलिपल्टैदेखि अर्को चुनावको तैयारीमा जुट्नु पर्ने हुन्छ संसदवादीहरूको लागि। त्यसी भएपछि ०८४ र ०८८ कालागि के

नेपालमा अहिले विद्यमान रहेको सत्ता नोकरशाही दलाल पूँजीवादी सत्ता हो। यसमा केही सामन्तवादका अवशेषहरू छन्। नेपालमा राजतन्त्रको अन्त्य र पूँजीवाद हावी भएपछि सामन्तवाद कहाँ बाँकी रह्यो र भन्ने प्रश्नहरू छन्। यो कुरा सत्य हो कि राजतन्त्रको अन्त्य र गणतन्त्रको स्थापनापछि नेपालको औपचारिक सम्पत्ति राजनीतिक प्रणाली समाप्त भएको छ। पहिलो, आर्थिक क्षेत्रमा पनि सामन्ती जमिनदारी व्यवस्था अन्त्य भएको छ। नेपालमा सामन्ती जमिनदारहरूको करिब अन्त्य र गणतन्त्रको अपेक्षित हुन आवश्यक छैन। उनीहरूका लागि अमेरिका, बेलायत, चीन, जापान, अष्ट्रेलिया यो पृथ्वीभर जहाँ आर्थिक क्रान्ति हुन्छ, त्यो उसैका लागि भैरहेको हुन्छ। जहाँसम्म नेपाली जनताको लागि आर्थिक क्रान्तिको आवश्यकता हो, त्यो त देशभित्रै हुनु पर्छ। तर, २०४६ सालमा नेपालमा संसदवाद हावी भएपछि त्यसले गरेको पहिलो काम नेपालको आर्थिक क्रान्तिको जग औद्योगिक आधारहरू समाप्त पार्ने काम गर्न्यो। हेटौडा-काठमाडौं राजमार्ग बन्द गरियो, यो आर्थिक क्रान्तिको क्षेत्रमा राजधानीको श्वास लली छिनाल्ने काम थियो। पछि सम्पूर्ण उद्योगहरू बन्द गरेर आर्थिक विकासका आनन्द-पूँडी

नेपालमा अहिले विद्यमान रहेको क्षेत्रमा राजनीतिक प्रणाली समाप्त भएको छ। पहिलो, आर्थिक क्षेत्रमा पनि सामन्ती जमिनदारी व्यवस्था अन्त्य भएको छ। नेपालमा सामन्ती जमिनदारहरूको करिब अन्त्य र गणतन्त्रको स्थापनापछि नेपालको औपचारिक सम्पत्ति राजनीतिक प्रणाली समाप्त भएको छ। पहिलो, आर्थिक क्षेत्रमा पनि सामन्ती जमिनदारी व्यवस्था अन्त्य भएको छ। नेपालमा सामन्ती जमिनदारहरूको करिब अन्त्य र गणतन्त्रको स्थापनापछि नेपालको औपचारिक क्रान्तिको जग औद्योगिक आधारहरू समाप्त पार्ने काम गर्न्यो। हेटौडा-काठमाडौं राजमार्ग बन्द गरियो, यो आर्थिक क्रान्तिको क्षेत्रमा राजधानीको श्वास लली छिनाल्ने काम थियो। पछि सम्पूर्ण उद्योगहरू बन्द गरेर आर्थिक विकासका आनन्द-पूँडी

नेपालको दलाल पूँजीवादी व्यवस्थाको कारण पहिलो कुरा- आर्थिक क्रान्तिको जगताको लागि हुँदैन, जनतामार्थ लुटपाट गर्नका लागि नेपाली दलाल पूँजीवादीहरूको सहयोगमा विदेशी संरचनाहरू व्यापकरूपमा बनिहेकै छन्। यो वास्तवमा आर्थिक क्रान्ति होइन, आर्थिक लुटपाट हो।

जनताको आर्थिक क्रान्तिका लागि

पहिलो सर्त दलाल पूँजीवादी सत्ताको अन्त्य हुन आवश्यक हुन्छ। नेपालको संविधान नियम, कानुनहरू बन्दून्ते दलाल पूँजीवादीहरूको लिए हुन्ने छ।

जनताको आर्थिक क्रान्तिका लागि

पहिलो सर्त दलाल पूँजीवादी सत्ताको अन्त्य हुन आवश्यक हुन्छ। नेपालको संविधान नियम, कानुनहरू बन्दून्ते दलाल पूँजीवादीहरूको लिए हुन्ने छ।

जनताको आर्थिक क्रान्तिका लागि

पहिलो सर्त दलाल पूँजीवादी सत्ताको अन्त्य हुन आवश्यक हुन्छ। नेपालको संविधान नियम, कानुनहरू बन्दून्ते दलाल पूँजीवादीहरूको लिए हुन्ने छ।

जनताको आर्थिक क्रान्तिका लागि

पहिलो सर्त दलाल पूँजीवादी सत्ताको अन्त्य हुन आवश्यक हुन्छ। नेपालको संविधान नियम, कानुनहरू बन्दून्ते दलाल पूँजीवादीहरूको लिए हुन्ने छ।

जनताको आर्थिक क्रान्तिका लागि

पहिलो सर्त दलाल पूँजीवादी सत्ताको अन्त्य हुन आवश्यक हुन्छ। नेपालको संविधान नियम, कानुनहरू बन्दून्ते दलाल पूँजीवादीहरूको लिए हुन्ने छ।

जनताको आर्थिक क्रान्तिका लागि

पहिलो सर्त दलाल पूँजीवादी सत्ताको अन्त्य हुन आवश्यक हुन्छ। नेपालको संविधान नियम, कानुनहरू बन्दून्ते दलाल पूँजीवादीहरूको लिए हुन्ने छ।

जनताको आर्थिक क्रान्तिका लागि

पहिलो सर्त दलाल पूँजीवादी सत्ताको अन्त्य हुन आवश्यक हुन्छ। नेपालको संविधान नियम, कानुनहरू बन्दून्ते दलाल पूँजीवादीहरूको लिए हुन्ने छ।

जनताको आर्थिक क्रान्तिका लागि

पहिलो सर्त दलाल पूँजीवादी सत्ताको अन्त्य हुन आवश्यक हुन्छ। नेपालको संविधान नियम, कानुनहरू बन्दून्ते दलाल पूँजीवादीहरूको लिए हुन्ने छ।

जनताको आर्थिक क्रान्तिका लागि

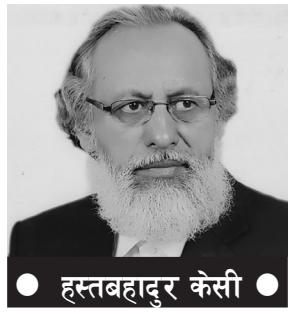
पहिलो सर्त दलाल पूँजीवादी सत्ताको अन्त्य हुन आवश्यक हुन्छ। नेपालको संविधान नियम, कानुनहरू बन्दून्ते दलाल पूँजीवादीहरूको लिए हुन्ने छ।

संगठनहरू र व्यक्तिहरूलाई यो व्यवस्था परिवर्तन गर्ने नैतिक, राजनीतिक र कानुनी अधिकार बन्दैनै। जब यी कुनै पनि कुरा बन्दैनै, त्यो अवस्थामा कसरी परिवर्तन गर्न सक्छन् ?

यदि यो परिवर्तन गर्ने हो भने उनीहरूले संसदवादी बन्दून्तरहरू तोडून सक्नु पर्छ। संसदवादी बन्दून्तरहरू तोडून तर व्यवस्था बदलाउपछि मानिसहरू पार्ने बदलाउन्छ। त्यसको लागि हामीले धेरै मिहेनेत गर्नुपर्ने छ।

दार्शनिक फाँटमा दुई सिद्धान्त : आदर्शवाद र भौतिकवाद

● हस्तबहादुर केसी ●

दार्शनिक फाँटमा दुई सिद्धान्त

रेहेका छन् : आदर्शवाद र भौतिकवाद। यस आलेखमा यिनै दुई विपरीत रेहेका दार्शनिक सिद्धान्तकावारेमा सरल भाषामा सर्वसाधारणते बुझ सक्ने गरी विश्लेषणात्मक आलेख लेख्ने प्रयत्न गरएको छ। किनभने मान्छेले दर्शन जस्तो गहन र वैज्ञानिक विषयको गहिरो अध्ययन नगरिकन, यसलाई नव्युक्तिकन देश दुनियाँ (विश्व ब्रह्माण्ड) का बारेमा बुझ्ने, जाने र बदल्ने चाहनेहरूका निम्न दर्शनको गहिरो अध्ययन, अध्यापन गर्न जस्ती छ। क्रान्तिकारी कम्युनिस्टहरूको निम्न त दर्शनको गहिरो अध्ययन अत्यन्तै जस्ती छ। यसलाई आत्मशातिकरण गरेर जीवन व्यवहारमा लाग्न गर्न उत्तिकै जस्ती मात्र होइन अनिवार्य विषय बन्न पुगेको छ।

यहाँ प्रस्तुत गर्न खोजेको विषय के हो भने दर्शनशास्त्रमा मूलतः दुई सिद्धान्त छन् : आदर्शवाद (आध्यात्मवाद) र भौतिकवाद।

(१) आदर्शवाद (आध्यात्मवाद) :

(१) चिन्तन, विचार, आत्मा, परमात्मा, संवेदना, ईश्वर, जन्म, मुन्नजन्म, भाष्य, दूर्भाग्य, स्वर्ग, नर्क वा अरु कुनै अलौकिक (काल्पनिक) शक्तिकालाई जगत वा सृष्टिको मुख्य कारण मान्छन्।

(२) वस्तु वा जगतलाई विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा स्वतन्त्र अस्तित्व भएको कुरा स्वीकार गर्दैनन्।

(३) विश्व ब्रह्माण्ड वा वस्तुलाई जान र बुझ सकिन भद्धन्, ती आदर्शवादी हुन्। आदर्श अर्थात् विचारलाई पहिलो दर्जामा राखेकाले यस सिद्धान्तको नाम भद्धन गरेको हो। यस विषयमा विभिन्न दार्शनिकहरूले आफ्नो तरिकाले तर्क प्रस्तुत गरेको पाइँछ। भारतीय बेदान्त दर्शनले पत्रम्भ वा परमात्मालाई पहिलो बताउँछ। युनानी दार्शनिक प्लेटोले परम सौन्दर्यबाट संसार बनेको छ भनेको छन्। जर्मन दार्शनिक हेगेलले निरपेक्ष विचारबाट जगत बनेको बताएका छन्। अर्को दार्शनिक ह्युमले वस्तु वा संसारलाई जान, बुझ बुझेको शक्ति प्रकट गरेको छन्।

(४) भौतिकवाद :

(१) सत्ता वा वस्तु, पदार्थ वा प्रकृतिलाई सम्पूर्ण ब्रह्माण्ड वा जगतको पहिलो कारण वास्तुलाई जिताउन आदर्शवाद र भौतिकवाद।

मान्छन् र ईश्वर वा कुनै अलौकिक शक्ति मान्दैन।

(२) विचार, चेतना वा मान्छे (हाम्रो) मन भन्दा स्वतन्त्र र बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(३) वस्तु वा जगतलाई जान, बुझ सकिन्छ भन्न, ती भौतिकवादी हुन्। पदार्थलाई पहिलो दर्जामा राखेकाले यस दर्शनको नाम भौतिकवाद रहन गएको हो।

दार्शनिक फाँटमा प्रारम्भक सांख्य दर्शनले प्रकृतिलाई प्रधान र पहिलो बताएको छ। चार्काक दर्शनले ईश्वर मानेको छैन। पथ्वी, जल, आगो, हावा जस्ता भौतिक पदार्थलाई जगतको पहिलो कारण बताएको छ।

युनानमा हेरेकलाइटसले आगो र डेमोक्राइटसले परमाणुलाई पहिलो बताएका छन्। बेकाम, चेरिनेशेबकी, फायरवाख आदिले यसको अध्ययन नगरिकन, यसलाई नव्युक्तिकन देश दुनियाँ (विश्व ब्रह्माण्ड) का बारेमा बुझ्ने, जाने र बदल्ने चाहनेहरूका निम्न दर्शनको गहिरो अध्ययन, अध्यापन गर्न जस्ती छ। क्रान्तिकारी कम्युनिस्टहरूको निम्न त दर्शनको गहिरो अध्ययन अत्यन्तै जस्ती छ। यसलाई आत्मशातिकरण गरेर जीवन व्यवहारमा लाग्न गर्न उत्तिकै जस्ती मात्र होइन अनिवार्य विषय बन्न पुगेको छ।

यहाँ प्रस्तुत गर्न खोजेको विषय के हो भने दर्शनशास्त्रमा मूलतः दुई सिद्धान्त छन् : आदर्शवाद (आध्यात्मवाद) र भौतिकवाद।

(१) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(३) वस्तु वा जगतलाई जान, बुझ सकिन्छ भन्न, ती भौतिकवादी हुन्। पदार्थलाई पहिलो दर्जामा राखेकाले यस दर्शनको नाम भौतिकवाद रहन गएको हो।

(५) (१) सत्ता, वस्तु, पदार्थ वा प्रकृतिलाई सम्पूर्ण ब्रह्माण्ड वा जगतको पहिलो कारण मान्छन् र ईश्वर वा कुनै अलौकिक (आध्यात्मवाद) :

(१) चिन्तन, विचार, आत्मा, परमात्मा, संवेदना, ईश्वर, जन्म, मुन्नजन्म, भाष्य, दूर्भाग्य, स्वर्ग, नर्क वा अरु कुनै अलौकिक (काल्पनिक) शक्तिकालाई जगत वा सृष्टिको मुख्य कारण मान्छन्।

(२) वस्तु वा जगतलाई विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा स्वतन्त्र अस्तित्व भएको कुरा स्वीकार गर्दैनन्।

(३) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (१) सत्ता, वस्तु, पदार्थ वा प्रकृतिलाई विचारलाई पहिलो दर्जामा राखेकाले यसको अस्तित्व भएको कुरा भौतिकवाद रहन गएको हो।

(५) (२) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (३) वस्तु वा जगतलाई जान, बुझ सकिन्छ भन्न, ती भौतिकवादी हुन्। पदार्थलाई पहिलो दर्जामा राखेकाले यसको अस्तित्व भएको कुरा भौतिकवाद रहन गएको हो।

(५) (५) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (६) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (७) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (८) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (९) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (१०) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (११) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (१२) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (१३) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (१४) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (१५) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (१६) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (१७) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (१८) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (१९) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (२०) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (२१) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (२२) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (२३) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (२४) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (२५) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (२६) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (२७) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (२८) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (२९) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (३०) विचार, चेतना वा मान्छेको मन भन्दा बाहिर वस्तु वा जगतको अस्तित्व मान्छन्।

(५) (३१) विचार, चेतना वा मान

मेरो संस्मरणमा जुम्ला कारवाही

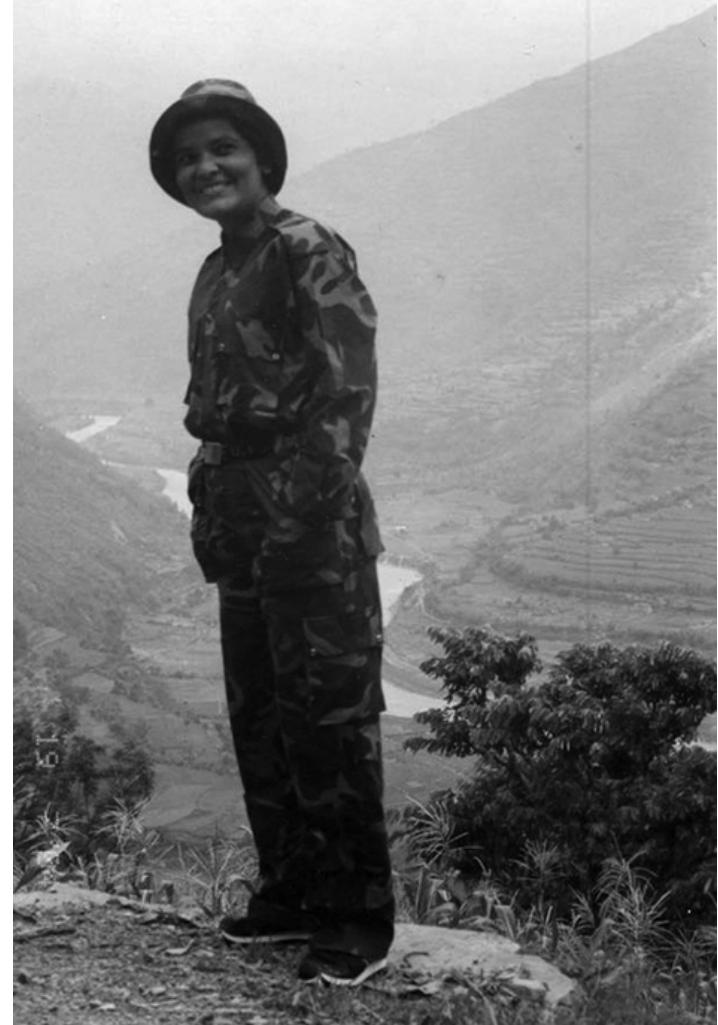

● सरला रेम्पली ●

राष्ट्रिय राजनीतिसे फौजी कारवाहीको तीव्र मात्रा गरीरहेको त्यस घटीमा जब म एउटा प्रशिक्षणमा पुगे तब मैले थाहा पाए कि जुम्ला सदरमुकाममा आक्रमण गर्ने थुप्रै आकर्हरु मध्ये एउटा आर्को कोमान गरेर जाने अवसर हाप्रो महान् पार्टीले जुटाएको रहेछ। म अत्यन्त खुसीका साथ त्यसमा समेल भए। हाई टेक र लो टेक का थुप्रै प्रविधिहरूद्वारा कोचिड पुगे भयो। तर जस्तिसुकै कोचिड गरे पनि प्रत्यक्ष अनुभुती गर्ने मेरो कोचिड भने बाँकी नै थियो। निकै आतुरताका साथ म ती कामहरू गर्दै रहे, जुन कामहरूले मात्र अफ्नो कमान, कफैशन पुरा हुन सक्यो। सबै आफ्ना आम्मा काममा जुट्यौ। ती सबै काम कुराको पूर्णताले दुश्मनलाई परास्त गर्न सकियोस्।

हामीहरू जब सब काम सक्रे मुलसामको फेटीतीर २६ गते (कार्तिक) विहान अधैरे थियो, तीन बजे खाना खाएर लाम्बद्व भेसकेका थियो। यसबेला हिँडे र सीमसीमे पानी पर्न शुरु गरिसकेको थियो। हामीले चालै पाप्नो कि बाहिरी भाग भिजिसके छौं। उज्जालो हुँदै थियो, अक्तिलदै थियो हिँडेको मात्रा बढ्दै थियो। हामीहरू हिँडे नै हिँडेको अनि पहाडै पहाडको देशका मान्छे भएर पनि हिँडेको अनुभुती नारेका त्यहाँ, हामीहरू धेरै थियो। हामीले नन्हाँ अनुभुती सँगालिरहेका थियो। अत्यन्त उत्पाहाका साथ हामी त्यो लेक अनि हिँडँस्यां लडिरह्यौ। जबसम्म त्यसलाई जितेन्नै। जब हामीले त्यस लेक, लेक लाम्बे शार्की अनि हिँडँपाता, (हुँडिकातास) जित्यौ। त्यसबेलासम्म हाप्रा होनहार डि.सि.एम.क. एडनान, क. तारा लगायतका कम्पेन्डहरूको शहादत भेसकेको थियो। हामी धेरै विरामी भेसकेको थियो। हामीलाई थकान, भोक, निदाले ग्रस्त पारिसकेको थियो। हामीलाई हामा कम्पेन्डहरूको वियोगान्त विछोल्नेले पीडाका फाल्साहरूले निचोरिहेको थियो। प्रतिक्यावादी सामन्ती यस सताले हामीलाई लादेका शोषणका विरुद्ध धावा बोल्ने क्रममा भएका यि हाप्रा त्याग वलिदानको बदला लिने कसम सबैले खायौं र अगाडि बढ्यौ। साँझ ५:३० मा मात्र एउटा बस्तीले हामीलाई स्वागत गरिरहेको थियो त्यसलाई स्विकार गरी आगाको विचमा

रातलाई जित्यौ। विहान ६ बजेतिर त्यो हिँडे रोकियो चारैतिर हिँडेको सेतामे संसार थियो। हामीले उज्जालोसँगै ती हिँडेका चम्काइहरूलाई चुम्पौ, चारैतिर हिँडेको सेतामे संसार थियो। लगभग २/३ दिन पछाडि त्यसदिन हामीले राम्ररी खाना खायो र जनताले माया गरेर ल्याउँ भएका स्थाउहरू खादै हामी बाटो लाग्यौ। बाटा बाटामा जनताले आफुखुसी डोका डोकामा ल्याइएका स्थाउ विरुद्धले हामीलाई निकै छोयो। हामी गम्भीर हुँदै हाँसो बाइदै र अभिवादन गर्दै अगाडि बढ्यौ। साँझ जब एउटा गाउँमा पुग्यौ।

अत्यन्त घनावस्ती भएको त्यो गाउँ सिंही सिंही हुँदै गाउँको अन्त्य हुन्थ्यो। जहाँ जनताले उत्साहूर्कै भेसकेको तयारी गरिरहनु भासको थियो। त्यहाँको चेतना जनस्थितिले हामीलाई प्रभावित पान्नो। २८ गते विहान केही हाप्रा छलफल भए हामी अन्तिम तयारीमा जुटिरहेका थियो।

अन्तिम तयारी पछि जब हामी तिलानदीको ढाँडामा पुग्यौ तब गरालीले हामीहरूलाई चियाइहेको थियो। त्यहाँ हाप्रो वर्गको अतीत जोडिएको थियो त्यसले आक्रोशीत बनायो। त्यसबेला तिलानदीमा पुगिसकेका थियो। जुन प्रवाहमा क. पराना धाराला लगायत थुप्रै हाप्रो वर्गको रात मिसिएको थियो, ति

सबैले दुश्मन प्रति तीव्र धूणा र आक्रोश केन्द्रित गर्दै थियो। तिलानदीको पाखामा लम्तन त्यो विच बाटोमा माहासागरको तीव्र वेगको गतीमा अगाडि लम्किहेको थियो। न त्यसलाई कसैले रोकन सक्यो न कसैले पछाडि पार्न नै। लाग्यो त्यो यतीबेला ठुलो बम बास्द र गोलीहरू बनिसकेको छ, त्यसले हाप्रो वर्गमाथि लादिएका खुनी क्याम्पहरू माथि धावा बोलेछ र यसले इतिहासमा हाप्रो वर्गको विजयको रेखा कोर्ने छ। वीच वीच मा कानजीरुवा हिमालले सेता दाँत देखाउदै लुकामारी गर्दै हाँसेर हामीलाई

वस्तीहरूलाई दमित राख्न सकियोस र आफ्नो शोषणको राज्य बचाउन सकियोस, आधीर ती फायरहरू त्याई नै थिए। ११ बजेबाट शुरु भएको भिषण युद्ध विहान ६ बजेसम्म चलिरह्यो। लाग्यो स्पार्टाकसले शुरु गरेका भिषण वर्गयुद्ध खेस, रुस, चिन, पेर, दुनै, दाड सोलु, स्याइजा, अछाम हुँदै जुम्लामा भिषण वर्गयुद्धको राँको दाँकिरहेको छ। यतीबेला हाप्रो सहिदहरू धांगारु, भाला, वर्डी, छुरी हुँदै एल.एफ.जि., जि.पि.एम.जि, एट्री वन, एस.एल.आर., दुङ्घन मोर्टारका पर्हाहरू भएर रणक्षेत्रका सबै रूपद्वारा दुश्मनलाई आक्रमण गरिरहेका छन्।

त्यहाँ क्षेत्रीयता, जातीयता, लिङ्गीयता वर्गियताका आधारमा बनाइएका उत्पीडन, उचनिचका विरुद्ध अफ्को लिङ्गको आधारमा सतान जन्माउने मेसीन, चुलो कोठाकी कैटी, दोशो दर्जाकी अवला, निरीह, चुद्दीहीन बनाइएका महिलाहरूले आफ्नो आर्कहरूमा कुनै पुरुषहरू भन्दा कम भएर लडिरहेका थिएन्। सारा सारा उत्पीडनका विरुद्ध वीरता पर्हिचान दिवै वलिदानको उच्चता कायम गरिसक्नु भएको थियो। क. विशाल, क. कण्ठीली, क. मिरा लगायत अन्य वीरहरूको रात वर्गिसकेको थियो। याइते कमरेडहरूको साहसीक कदम प्रेरणाले पार्टीअभ माथि उठिरहेको थियो। यतीबेला हाप्रो युद्ध रणमैदानमा थप रात, थप त्याग वलिदानका उत्कृष्टताहरू कायम भैसकेका थिए। ती यतीबेला वर्गयुद्ध सशक्त तापात बनिसकेको थियो। दुनो आपाको मुस्लो बने। दनदीनी दन्कीरहेको थियो। यो आपो भविष्यालाई हाजने एउटा अध्याय वनिसकेको धुम्ती मोडमा परीक्षत हुँदै, वर्गयुद्धको झाँटिहासमा सुनीलो अक्षरले लेखिसकेको थियो। अञ्चल सदस्युकमाको कारागार, डि.एस.पि. कार्यालय, एयरपोर्ट, ए.एस.एस.पी. कार्यालय व्यारेक ध्वस्त भए आर्कहरू विजयमा पर्हेण भएर राजनीतिकरूपले आकाश चुम्पिसकेको थियो। हरैक समाधानले समस्या र समस्याले समाधानको जम्म दिवै समय परिस्थितिले कोल्टे फेरिरहेको थियो। विहानको स्वर्णीम सुर्यका किरणहरूले तिला नदीको प्रवाहमा लुकामारी गर्दै दुश्मनका प्रयासहरू विफल पार्दै अगाडि बढिरह्यौ। जब हामी वागफालको लेकेबाट कान्जिरोवाको हिमलेकहरू, मुगु, हुम्ला, डोल्पा, रुकुमका हिमलेकहरूको एक विसाल उपत्यका बनेर हाप्रो अगाडि लम्तन थियो। जहाँबाट चिन र तिब्बतले हामीलाई र हामीले पनि चियाइहेका थियो। हामी सम्पर्कमा पुग्यौ। यसबेला हाप्रो शिरहरू महान् सहिदहरू प्रति नयाँ योजनाको साथमा प्रतिबद्धता सहित भुकिरहेका थिए। वर्गयुद्ध हाँकन मुक्तिको लागि नन्हाँ योजनामा जुटिरहेका थियौ, हो हामी सर्कर निरन्तर जुटिरहेका थियौ।

अखिल (क्रान्तिकारी) पशुपति बहुमुखी क्याम्पसको इकाई अध्यक्षमा स्टालिन चयन

काठमाडौं, अखिल (क्रान्तिकारी) पशुपति बहुमुखी क्याम्पसको इकाई अध्यक्षमा स्टालिन चयन भएका छन्। क्रान्तिकारी कम्युनिस्ट पार्टी नेपाल निकटको भातृ संसद अखिल (क्रान्तिकारी) पशुपति बहुमुखी क्याम्पसको आज शनिवार सम्पन्न १९ औं इकाई सम्मेलनले स्टालिन उपनामले चिनिने निकाश बस्नेतलाई अध्यक्षमा चयन भएको हो।

सम्मेलनले बस्नेतोको नेतृत्वमा ३३ सदस्य मुल इकाई समिती चयन गरेको छ। जसलो उपाध्यक्षमा वर्षा बुदामगर, सचिवालय अधिकेक दाहाल, सह-सचिव

बिकाश थापा र कोषाध्यक्षमा सुवाश बम चयन भएको छन्। संगठनका सह-संयोजक तथा विश्वविद्यालय-सिटीर्टीभिटी इन्चार्ज पेसल दाहालको प्रमुख आधित्यमा सम्पन्न सम्मेलनमा, कार्यालय सदस्य तथा त्रिवि विश्वविद्यालय क्याम्पस विशेष इन्चार्ज नवराज भट्ट, सचिवालय सदस्य तथा त्रिवि क्याम्पस विशेष संयोजक गोबिन्द चित्र, सचिवालय सदस्य तथा केन्द्रिय कार्यालय सचिव डिबी शाही, सचिवालय सदस्य तथा नेत्र बहादुर शाही, केन्द्रीय सदस्य तथा त्रिभुवन विश्वविद्यालय संयोजक

राजन साउद, क्याम्पस जिल्ला संयोजक बिरेन्द्र नेपाली, सह-संयोजक स्मृति कार्की, केन्द्रीय सदस्य गणेश थापा, कृष्ण थापा, माधव भट्ट लगायतका नेताहरूले उपर्यस्थ रहेको थियो। सम्मेलनबाट नवनिर्वाचित अध्यक्ष बस्नेतले प्रतिबद्धता मन्तव्य राख्दै मालेमाबादको आधाराभूत मान्यतामा रहेर क्याम्पस भित्रको शैक्षिक, भौतिक लगायतका समग्र पक्षमा सुधारको लागि संघर्ष गर्नुको साथै शिक्षा क्षेत्रमा देखिएका समस्या र त्यसको समाधानको लागि आफुहरू अनवरत रूपमा लागि समेत बताए।

□ यो साताको कविता

त्यसरी समाजवाद आउने भए

■ गोकुल पराजली ■

ए कमरेड !

अप्रिसो ब्रेवर समाजवाद आउने भए

पहिले मेरी आमालाई आजनुपर्थ्यो !

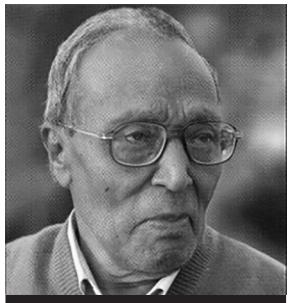
मेरी आमा धनाद्यवा आँगनहस्मा किन धाजनुपर्थ्यो ?

ए कमरेड !

कुम्हुस, गार्जीनीती र बङ्गर पालेर समाजवाद आउने भए

त्यो प

क्रान्तिभित्र क्रान्तिबारे

● कृष्णदास श्रेष्ठ ●

कुनै पनि क्रान्तिका आफ्ना वस्तुगत र
मनोगत पक्षहरू हुन्छन् र त्यसमा दुवैका भूमिका
त्यातिकै महत्वका हुन्छन् । ऐतिहासिक विकासको
ऋग्मा उत्पन्न हुने क्रान्तिको आवश्यकताको
सम्बन्ध समाजका वर्गहरूसित सम्बन्धित
आम जनतासँग रहेको हुन्छ, किनभने वस्तुगत
आवश्यकताको व्यावहारिक सिद्धीकरण मानिसहरूको
क्रियाकलापमार्फत मात्र हुनसक्छ । मानिसहरूको
क्रियाकलापको अभावमा सो आवश्यकता निराकार
र अमूर्त चीज मात्र रहन्छ ।

क्रान्तिभित्र क्रान्तिको सवाल क्रान्तिको ऐतिहासिक आवश्यकतालाई यथार्थमा फेर्न त्यसको व्यावहारिक सिद्धीकरणका लागि गर्नुपर्ने तयारीसित सम्बन्धित सवाल हो, अर्थात् यो आमगत तत्वहस्तित सम्बन्धित सवाल हो । क्रान्तिको लागि आवश्यक वस्तुगत अवस्थाहरूको विकास वस्तुगत नियमहरूअनुसार हुन्छ, र त्यो मानिसको इच्छाबाट स्वतन्त्र रह्न्छ । क्रान्तिको लागि वस्तुगत परिस्थिति परिपक्व भएपनि त्यसले स्वयं आफैलाई क्रान्तिकारी ऐतिहासिक घटनामा फेर्न सक्दैन । त्यसरी फेर्नेका लागि आवश्यक आत्मगत तत्वहस्तिको उपस्थिति आवश्यक रह्न्छ । क्रान्तिको विकास र सफलताका जराहरू उक्त क्षेत्रभित्र रहेका हुन्छन् र त्यसको समुचित उपयोगमा नै यथार्थमा क्रान्तिको प्राप्ति निर्भर गर्दछ ।

यस लेखमा म क्रान्तिभित्र क्रान्तिको सवाललाई वर्तमान समयमा नेपाली क्रान्तिको सन्दर्भमा चर्चा गर्दैछु । अहिले नेपाली क्रान्ति जनवादी चरणमा रहको छ, जसका मुख्य तात्कालिक अभिभाराहरू सामन्ती अवशेषहरूको उन्मूलन, राष्ट्रिय स्वाधीनताको संरक्षण र मुलुकको जनवादीकरण हुन् । सोही अनुसार त्यसको चरित्र सामन्तवादविरोधी, विस्तारावादविरोधी र साम्राज्यवादविरोधी रहेको छ । यो नौलो जनवादी क्रान्तिको सारातत्व हो । अहिले देशमा मुख्य रूपमा यसको वकालत गर्ने पार्टी नेकपा-माओआदी रहेको छ । क्रान्तिका लागि मानवीय तत्वहरूको सङ्घठन र सञ्चालनको सम्बन्धमा त्यसका क्रियाकलापको प्रकाशमा उक्त सवालबारे चर्चा गरिने छ । यो चर्चा मुख्य रूपमा सर्वसाधारण जनता, पार्टीकार्यकर्ताहरू र नेतृत्वसित सम्बन्धित रहन्छ ।

कृपैपनि महान् क्रान्तिमा एउटा प्रमुख तत्व
 आम जनता हुन् । ती त्यस्ता शक्ति हुन्, जसको
 ताकतमा मात्र क्रान्तिको सफलता र अन्तिम विजय
 हासिल गर्न सकिन्छ । जनता नै त्यस्ता जब्बर
 शक्ति हुन्, जसका आधारमा क्रान्तिको विजयको
 महत निर्माण गर्न सकिन्छ । एक सच्चा क्रान्तिकारी
 पार्टीको लागि क्रान्तिको अभिभारा पूरा गर्ने आम
 जनतासित धनिष्ठ सम्बन्ध स्थापित गर्नु जस्ती
 हुन्छ । अर्को शब्दमा पार्टीले आपूर्खाई जन-पार्टीमा
 विकसित गर्नुपर्छ । पार्टीले राखेको उद्देश्य व्यापक
 जनसमुदायहरूसितको एकता र मेलबाट मात्र हासिल
 गर्न सकिन्छ ।

समाजको क्रान्तिकारी रूपान्तरणको पक्षमा र मुलुकलाई फेर्ने प्रश्नमा आम जनताले आफ्नो भूमिका राप्री खेलून र खेलन सक्नु भनका लागि तिनीहरूको मन-मरित्तज्ञमा क्रान्तिकारी रूपान्तरणको आवश्यकता पर्दछ । श्रमिक जनताको मुक्ति र नयाँ नेपाल निर्माणको महान् कार्यको थालनी तिनीहरूको मानसिक र वैचारिक रूपान्तरणबाट हुनसक्ने तथ्य ध्यानयोग्य छ, र यही रूपान्तरणबाट हामीले चाहेका क्रान्तिकारी परिवर्तनहरू हासिल गर्न सकिन्छ । क्रान्तिभूत क्रान्तिको एउटा मुख्य अभिभारा यही हो, अर्थात् क्रान्तिको एउटा प्रमुख तत्वलाई क्रान्तिकारी सोच र भावनाले सुसज्जित पारी त्यसलाई आफ्नो भूमिका पूरा गर्न योग्य बनाउनु । यदि हामी क्रान्तिमा सफलता चाह्न्छौं भने हामीले गर्नुपर्ने एउटा महत्वपूर्ण काम यही हो । किनभने, क्रान्तिको भविष्यको लागि वैचारिक रूपान्तरण एउटा सर्वोत्तम तयारी हो ।

तयार हा ।
जनमानसमा परिवर्तन ल्याउनु भनेको कुनै
संजिलो काम होइन । क्रान्तिको प्रमुख शक्ति
रहेका व्यापक किसान जनतामा सामन्ती
विचारधाराको निकै ढूलो प्रभाव कायमै
छ । मुलुकमा भएका सामन्तवादविरोधी,
विस्तारावादविरोधी र साम्राज्यवादविरोधी सङ्घर्षमा
तिनीहरूको महत्वपूर्ण भूमिका रहिआएको र मुलुकमा
लापो समयदेखि सामन्तवादको राजनीतिक प्रतिनिधि
संस्था राजतन्त्रको अन्त्य भएको भएपनि मुलुकको
आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक जीवनमा सामन्ती

परिवर्तन ल्याउनु भनेको कुनै सजिलो काम होइन । क्रान्तिको प्रमुख शक्ति रहेका व्यापक सामन्ती विचारधाराको निकै ढुलो प्रभाव कायमै छ । मुलुकमा भएका सामन्तवादविरोधी, रोधी र साम्राज्यवादविरोधी सङ्घर्षमा तिनीहरूको महत्वपूर्ण भूमिका रहिआएको र मुलुकमा खि सामन्तवादको राजनीतिक प्रतिनिधि संस्था राजतन्त्रको अन्त्य भएको भएपनि मुलुकको आर्थिक, सांस्कृतिक जीवनमा सामन्ती अवशेषहरू विद्यमान छन् र तिनको जनतामा बलियो प्रभाव कायम नै ता आएर देश-विदेशका प्रतिक्रियावादी क्रान्तिविरोधी शक्तिहरूको तरफबाट आम जनताको बीचमा तथा यथास्थितिवादी विचारहरूको व्यापक प्रचार भइरहेको छ । अर्कोतिर मुलुकमा उदारपत्ती कम्युनिस्ट आन्दोलनभित्रका अवसरवादी र संशोधनवादीहरू जनतामा उदारवादी, सुधारवादी तथा दी र आत्मसमर्पणवादी विचारहरू प्रचार गरी तिनलाई क्रान्तिको बाटोमा लाग्न नदिनका लागि निकै प्रयत्नशील छन् ।

अवशेषहरू विद्यमान छन् । र तिनको जनतामा बलियो प्रभाव कायम नै छ । हाल यता आएर देश-विदेशका प्रतिक्रियावादी क्रान्तिविरोधी शक्तिहरूको तरफाबाट आप जनताको बीचमा अनुदारवादी तथा यथास्थितिवादी विचारहरूको व्यापक प्रचार भइरहेको छ । अर्कोतीर मुलुकमा उदारपन्धी शक्तिहरू र कामयुनिस्ट आन्दोलनभित्रका अवसरवादी र संशोधनवादीहरू जनतामा उदारवादी, सुधारवादी तथा मेलमिलापवादी र आत्मसमर्पणवादी विचारहरू प्रचार गरी तिनलाई क्रान्तिको बाटोमा लाम्न नदिनका लागि निकै प्रयत्नशील छन् ।

उपरोक्त यथार्थताको सन्दर्भमा, जनमानसको क्रान्तिकारी रूपान्तरण गर्ने काम निश्चय पनि सजिलो छैन । मुलुकको वर्तमान स्थितिमा क्रान्तिका शक्तिहरूलाई मजदुर, किसान, निम्न पूँजीपति र राष्ट्रिय पूँजीपतिहरूलाई क्रान्तिकिरोधी विचारहरूको प्रभावाबाट मुक्त गर्न अर्थात् जनताको मन-मासितस्कलाई मुक्त पार्न ठूलो सझैर्थको आवश्यकता रहन्छ । यसको लागि पार्टीको तरफबाट पूँजीवादी उदारवाद तथा सुधारवादका विरुद्ध, संशोधनवाद तथा अवसरवादका विरुद्ध र यथार्थितवाद तथा आत्मसमर्पणवादका विरुद्ध वैचारिक आधारमा दृढ़ सझैर्थ चलाउनु एउटा अपरिहार्य आवश्यकता हो । त्यसका साथै आम जनसमुदायको बीचमा क्रान्तिकारी तथा वैज्ञानिक विचारहरूको व्यापक रूपमा प्रचार गर्नु पनि जरुरी छ, जुन कामप्रति क्रान्तिका पक्षधरहरूको आवश्यक ध्यान र प्रयत्न पुगेको पाइँदैन ।

यससम्बन्धमा पार्टी र क्रान्तिकारीहरूले ध्यान दिनुपर्ने एउटा तथ्य को छ भने पार्टीमात्र बलियो र सक्षम हुँदैमा अनि नेतृत्वमात्र बलियो हुँदैमा क्रान्ति पूर्ण रूपले सफल हुन सक्दैन र मुलुकको क्रान्तिकारी रूपान्तरण सिद्ध हुन सक्दैन । त्यसको लागि पार्टीलाई बलिया जनताको समर्थन र टेवा पनि आवश्यक हुन्छ । त्यसैले हामी क्रान्तिको निमित्त क्रान्तिका पक्षधर शक्तिहरूलाई शिक्षित पार्ने, तिनीहरूको लडाकू क्षमतालाई बढाउने तिनीहरूलाई सचेत पार्ने कार्य थाल्नु पर्छ । आम जनतालाई बलियो बनाउनु भनेको के हो त ? त्यसमा निम्न कुराहरू पर्दछन् । तिनीहरूको चेतना, लडाकूपूना, सङ्कल्प र तप्तरता, अनि क्रान्तिकारी कार्यबाही गर्ने तिनीहरूको क्षमता, क्रान्तिकारी जोश तथा उत्साह र त्याग-बलिदानको भावना आदि । यदि क्रान्तिलाई सफल निष्कर्षसम्पुराउने हो भने त्यस्ता बलिया जनता आफ्नो नेतृत्वमा हुनु पर्दछ । क्रान्तिमा नेतृत्व गर्न चाहेन र नेतृत्वको दावा गर्ने पार्टीले उपरोक्त तथ्यप्रति गम्भीर ध्यान दिनुपर्दछ र त्यसमा आफ्नो अभिभारालाई बुझेर त्यसलाई सम्बोधित गर्नुपर्छ । त्यसका सम्बन्धमा गर्नुपर्ने केही कामहरू निम्न प्रकारका छन् - जनतालाई क्रान्तिकारी विचार र भावनाबाट शिक्षित र अभिप्रेरित गर्नु उनीहरूको राजनीतिक चेतनाको स्तरलाई माथि उठाउनु, तिनीहरूलाई तिनको अन्तर्निहित तागतको पहिचान गराउनु, तिनीहरूलाई सद्ग्राहित र एकताबद्ध हुनमा सघाउनु, तिनीहरूको सद्व्यवहारलाई नेतृत्व प्रदान गर्नु आदि ।

सामाजिक रूपान्तरणको कार्यमा आम जनसमुदायहरूको भूमिकाको सम्बन्धमा एड्गेल्सले यस्तो राय व्यक्त गरेका छन् - “आकस्मिक हमलाहरूको जमाना, अचेतन जनसमुदायहरूको नेतृत्व गरी साना सचेत अल्पसङ्ख्यकद्वारा सञ्चालित क्रान्तिहरूको जमाना गइसकेको छ । जहाँ सामाजिक सङ्गठनको पूर्ण रूपान्तरणको सवाल छ, जनसमुदायहरू अझै पनि त्यसमा हुनुपर्छ, तिनीहरू आफैले कुन कुरो दाउमा परेको छ, कुन कुराको लागि तिनीहरू दिलो ज्यानले लागिरहेका छन् भन्ने कुरालाई मनन गरेको हुनुपर्छ । तर, जनसाधारणले गर्नुपर्ने कामलाई बुझ्न सक्छूँ भनाका खातिर लामो र ढुढ कार्य हुनु आवश्यक छ ।” (मार्क्स-एड्गेल्स, “छानिएका कृतिहरू” तीन अपारा शाम १, पात्र १११)

भागमा भाग १, पृष्ठ १९९)

आम जनताको वास्तविक तागत तिनीहरूको सचेतना र तिनीहरूबीचको जब्बर ऐक्यबद्धतामा रहेको हुन्छ र त्यसले तिनीहरूको लडाकू क्षमता र आत्मत्यागी भावनामा आफूलाई अभिव्यक्त गर्छ । प्रत्येक महान् सामाजिक क्रान्तिले आफूनो सफल निष्कर्षको निमित्त आफूमा सहभागीहरूको तर्फबाट ठूलो त्याग र बलिदानको अपेक्षा गर्छ । त्यस हिसाबले वास्तविक जनमुक्ति आन्दोलनले आम जनताबाट सामूहिक हितको लागि निजको निजी

सद्गुरीण स्वार्थको त्याग गरेर लडने उदात्त भावना र क्षमताको पूर्वानुमान गर्छ, किनभने आत्म-त्याग र आत्म-बलिदान नै त्यस्तो महान् सङ्घर्षको गुण हो । यस तथ्यलाई लेखिन्ते निम्न शब्दमा प्रस्तुत गरेका छन् - “प्रत्येक क्रान्तिकारी परिस्थितिले क्रान्ति पैदा गरेको हुँदैन । क्रान्ति त्यस्तो परिस्थितिबाट मात्र उत्पन्न हुन्छ, जुन परिस्थितिमा माथि उल्लेखित वस्तुगत परिवर्तनहरूका साथै आत्मगत परिवर्तन पनि भएको हुन्छ, अर्थात् पुरानो शासनलाई चकनाचुर (वा विस्थापित) गर्नसक्ने खालको ‘क्रान्तिकारी’ आम कार्यबाही गर्ने क्रान्तिकारी वर्गको क्षमता पनि हुगर्छ, किनभने यदि उक्त शासनको तख्ता पल्टाइएन भने कहिलेपनि सङ्कटको अवधिमा समेत त्यसको “पतन” हुँदैन ।” (कृष्णदास, “ऐतिहासिक भौतिकवाद” पृष्ठ १६७ बाट उद्धृत)

क्रान्तिभिर क्रान्तिको अवधारणामा रहेको
अर्को प्रमुख तत्व पार्टीका कार्यकर्ताहरूबाट पार्टीका
आफ्ना शक्तिहरूको सझगठनलाई उपयोग तथा
परिचालनसित सम्बन्धित छ । पार्टीद्वारा निर्धारित
राजनीतिक कार्यदिशा तथा नीतिहरू उपयोग तथा
परिचालनसित सम्बन्धित हुँच्न् । पार्टीसँग सम्बन्धित
राजनीतिक कार्यदिशा तथा नीतिहरू जतिसुकै
सही र क्रान्तिकारी भएपनि, ती आफै कार्यान्वयन
हुने होइनन् । तिनको व्यवहारमा सिद्धीकरणको
सवाल पार्टीका आफ्ना शक्तिहरूको सवाल हो ।
यथार्थपा त्यसको सिद्धीकरण हुँच कि हुँदैन भने
कुरा उक्त शक्तिहरूको उपयोग, परिचालन र नेतृत्व
गर्ने पार्टीको क्षमता र कुशलतामाथि निर्भर गर्दछ ।
“कार्यकर्ताहरूले सबै कुराको फैसला गर्दछ” भने
स्टालिनको भनाइले उपरोक्त तथ्यलाई व्यक्त गरेको
छ ।

आम जनतासित पार्टीको सम्बन्ध त्यसका कार्यकर्ताहरूमार्फत स्थापित हुन्छ र तिनीहरू पार्टी र जनताको सम्बन्धको बीचमा माथ्यम हुन् । पार्टीद्वारा पारित कार्यदिशा र नीति तिने कार्यकर्ताहरूमार्फत जनमानसमा पुराइन्छ र जनता त्यसबाट अवगत हुने गर्दछन् । यहाँ मुख्य सवाल पार्टीका नीतिहरूलाई जनमानसमा ठीक र बोधागम्य ढाङ्गबाट कार्यकर्ताहरूले पुऱ्याउन सक्छन् कि सकैदैनन् भन्ने सवाल हो । यस मामिलामा कार्यकर्ता निर्णयिक शक्ति हुन् । त्यसैले पार्टीले कार्यकर्ताहरूलाई क्रान्तिकारी विचारबाट शिक्षित पार्ने र पार्टीनीतिबारे सही समझदारी प्राप्त गर्ने सामर्थ्यमा वृद्धि गर्ने कुरामा जोड दिनु आवश्यक छ । सिद्धान्त र नीतिलाई नेतृत्वले मात्र बुझ्ने तर तलका कमरेडहरूलाई त्यसबाट शिक्षित पार्नमा ध्यान र प्रयत्न नलगाउनु भनेको विचार र आन्दोलनलाई प्रभावकारी र शक्तिशाली स्तरमा नउठाउनु समान हो । जनताको बीचमा काम गर्ने कार्यकर्तालाई मार्क्सवादका सिद्धान्तहरूबाट शिक्षित-दीक्षित पारेर र तिनीहरूको सैद्धान्तिक समझदारीलाई माथि उठाएर मात्र जनमानसको क्रान्तिकारी रूपान्तरण गर्न सकिन्छ । कार्यकर्ताहरूको मनमा क्रान्तिकारी परिवर्तन अर्थात् तिनीहरूको सैद्धान्तिक रूपान्तरणमार्फत् मात्र जनमानसमा क्रान्ति त्याउन सकिन्छ ।

यहाँ मुख्य रूपते ध्यानयोग्य कुरा के छ भने क्रान्ति गर्नका लागि क्रान्तिकारीहरूको सद्गठन हुनु जसरी छ । त्यसको अर्थ के भने पार्टीका सदस्यहरू सच्चा क्रान्तिकारी र सच्चा कम्युनिस्ट हुनुपर्दछ । तसर्थ पार्टीपट्टिक्मा रहेका पुराना तथा नयाँ शक्तिहरूलाई सच्चा कम्युनिस्टमा अटाउनु अर्थात् मार्क्सवादी अधारमा सोच्ने, क्रान्तिप्रति समर्पित, क्रान्तिकारी भावनाले अभिप्रेरित र सिर्जनात्मक पहल गर्नसक्ने कार्यकर्तामा विकसित गर्नु पार्टीको एउटा महत्वपूर्ण कर्तव्य रहन्छ । जहाँसम्म आम जनसमुदायहरूसित पार्टीको सम्बन्धलाई बलियो र सुदृढ बनाउने कार्यको सवाल छ, सो कार्य पार्टी कार्यकर्ताहरूमाफत मात्र सम्पन्न हुने कुरा हो । जनतासित घनिष्ठ सम्बन्ध बनाउने, तिनका भावना र आकाङ्क्षालाई बुझ्ने, तिनलाई सद्गाठित र एकताबद्ध पर्ने र तिनलाई क्रान्तिकारी सद्गृहणमा निर्देशित र नेतृत्व गर्ने कार्यकर्ताहरूको जुन गहन जिम्मेवारी छ, त्यसलाई उनीहरूले कर्ति ठीक, कर्ति उचित तथा कर्ति कुशल ढाङ्गाट पूरा गर्न सक्छन् भने कुरा उनीहरूको समझ-स्तर, कायशैली, नैतिकता, सापौण्यापावर र क्षमतामाथि निर्भर गर्दछ । तसर्थ, उनीहरूलाई सच्चा कम्युनिस्टमा हुर्काउने र उठाउने काम अत्यधिक महत्वको रहन्छ ।

नेपालमा...

एमसीसी कार्यान्वयनको पाँचवर्षे अवधि शुरूहुने भनिएको छ। कार्यान्वयनको हस्ताक्षर सम्पन्न भएपछि उच्च अमेरिकी अधिकारीहरू नेपाल भ्रमणमा आउने र कार्यालय खडागारेर नीति निर्देशन थाल्ने कार्यक्रम रहेको बुझिएको छ। यदि सहमतिअनुसार तोकिएकै समयमा एमसीसी परियोजना सम्पन्न नभएप्ला त्यसको सम्पूर्ण खर्च नेपाल सरकारले बेर्होनुपर्ने भनिएको छ। एमसीसी सम्झौताअनुसार अमेरिकाले नेपाललाई ५० करोड अमेरिकी डलर अर्थात करिब ६० अर्ब नेपाली रूपैयाँ अनुदान दिने भनिएको छ्भने नेपालले पनि सो परियोजनाको लागि आफ्नोतर्फबाट १३ करोड डलर अर्थात करिब १७ अर्ब लगानी गर्नुपर्ने समझदारी गरिएको थियो। एमसीसी परियोजनामा अहिलेसम्म नेपालको मात्र करिब दुईअर्ब रूपैयाँ बढी खर्च भइसकेको छ। डिटेल डिजाइन, सम्भाव्यता अध्ययन, वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (इआईए), कर्मचारीको तलब, कार्यालय व्यवस्थापन, उपकरण र सवारीसाधन खरिदजस्ता क्षेत्रमा एमसीए नेपालले खर्च गरेको बताइन्छ। अझै साउन र भदौमा नेपाललैने थप रकम खर्च गर्नुपर्ने अवस्था छ। अमेरिकाले भने एमसीसीका लागि हालसम्म खर्च गरिसकेको छैन। नेपालले भारतीय सीमा नाका सुनौलीदेखि गोरखपुरसम्म जोड्दैने अन्तरदेशीय प्रसारण लाइनमा थपखर्च गर्नुपर्ने अवस्था सिर्जना भएको छ। आब ०८०/०८१ का लागि करिब १७ खर्च बार्षिक बजेट सार्वजनिक गरेको नेपालको ऋण २१ खर्च नाथेको छ। त्यसैले नेपाल एमसीसीमा थप खर्चगर्न सक्ने अवस्थामा छैन। एमसीसी परियोजनाबाट ४०० केही क्षमताको ३१५ किलोमिटर लामो प्रसारण लाइन र तीनवटा सबस्टेशन निर्माण हुने भनिएको छ। जसमा ८५४ टावर निर्माण हुनेछन्। मकवानपुरको हेटौंडादेखि काठमाडौंको लप्तीफेदीहुँदै बुटवलसम्म सो प्रसारण लाइनले छुने छ। बुटवलबाट भारतको गोरखपुरसम्म नेपाल र भारतको संयुक्त लगानीमा निर्माण हुने भनिएको अन्तरदेशीय प्रसारण लाइनमा एमसीसीअन्तर्गत प्रस्तावित प्रसारण लाइन जोडिने छ।

त्यसैगरी एमसीसीअन्तर्गत पूर्व-पश्चिम राजमार्गको दाढ खण्डमा अत्याधुनिक प्रविधिको ७७ किमि सडक निर्माण गरिने भनिएको छ। एमसीसी परियोजनाले जोड्दैने १० जिल्लामा अझैपनि जग्गा अधिग्रहणको कार्यभन्ने सम्पन्न हुनसकेको छैन। १० वटै जिल्लामा जग्गा अधिग्रहण सम्बन्धी बिवादहरू रहेका छन्भने जनस्तरबाट एमसीसी फिर्ता लान माग भैरहेको छ। त्यसैगरी ढियेकी चीनको बिआरआइ पनि कार्यान्वयनको चरणमा रहेकाले एमसीसी र बिआरआइका बीचमा बिवादको अवस्था छ। दुबै परियोजना नेपालले चार महिनाको अन्तरमा स्वीकार गरेको थियो। त्यसैले अमेरिकाले आगामी भदौबाट एमसीसी कार्यान्वयन गराउन सक्ने संभावना कम छ। हालका केही शासकहरूले अमेरिकाको एमसीसी र चीनको बिआरआइका बीचमा बिवाद गराएर नेपाल सन्दर्भमा भारतलाई अगाडि बढाउन खोजेको देखिएको छ। किनकी प्रम दाहालको ०८० जेठ १७-२० को भारत भ्रमणपछि नेपालको जलश्रोतमा भारतको एकाधिकार कायम भैसकेको छ। बुझिउपर्ने कुरा केछभने नेपाल र अमेरिकाबीच एमसीसीकाबारेमा भएको संझौतामा भारतकोसमेत सहमति लिनुपर्ने बिवादास्पद कुराहरू राखिएका छन्। जसमा भारतले सहजै सहमति जनाउने संभावना कम छ। एमसीसी अमेरिकाले अधिसारेको इन्डो-प्यासिफिक सामरिक रणनीतिको अंग रहेकोभन्ने कुराहरूखुलेका छन्। त्यसैगरी सम्झौतामा निहित केही शर्तहरूसँग हालसम्प पनि नेपालका करितपय दलहरू सहमत हुनसकेका छैनन्। यसअधि नेपाल सरकारले अमेरिकाको इन्डो-प्यासिफिक रणनीतिमा नेपाल सहभागी हुनसकेको र एमसीसीलाई केवल पूर्वीधार विकासका लागि अनुदानको प्रयोग गर्ने हकमामात्रै मानिने भन्दैआएको थियो। तर अमेरिकाले नेपालले अगाडि सारेका १२ बुँदै ब्याल्यात्मक घोषणाकाबारेमा केही पनि बोलेको छैन। एमसीसीमा आरने भनिएको अधिकांश अनुदान

निर्माणमा खर्च हुने र बाँकी रकम सडक मर्मत र अन्य विषयमा खर्च हुने भनिएको छ । तर त्यसलेमात्र परियोजना सम्पन्न हुने कुनै संभावना छैन । त्यसले अमेरिका र भारतले मिलेर नेपाललाई एमसीसीमार्फत टाट उल्टाउन खोजेको हो कि भन्ने आशंका देखिएको छ ।

एम्सीसी सम्बौताको अनुसूची पाँच को 'क' मा लेखिएको नेपाल सरकारले एम्सीसीलाई सार र रूपमा चित्रबुद्धी योजना तयार पारी पठाउनुपर्नेछ र त्यस्तो योजना पठाउँदा, भारत सरकारले सो योजनाको समर्थन गरेको हुनुपर्नेछ । त्यस्तो योजनाले (१) नयाँ बुटवल अन्तरसीमा गोरखपुर प्रसारण लाइन निर्माणको लागि आवश्यक प्रमुख वित्तीय तथा प्राविधिक कार्ययोजना र (२) सो को परिचालनका लागि आवश्यक सिद्धान्त समेटेको हुनुपर्ने (छ)'भनिएको छ । जसबारे नेपाल र भारतबीच हालसम्म वार्तासमेत हुनसकेको छैन । खासगरी एम्सीसी सम्बौतामा कठिपय अपमानजनक शर्तहरू रहेका छन् । त्यसकोसमेत निराकरण गरिएको छैन । जसले नेपाललाई असंलग्नताबाट समेत टाडा बनाउन सक्ने आशंकाहरू ब्यक्त भेरहेका छन् ।

उता अमेरिकालेभने एमसीसी कम्प्याक्टमा कुनै संशोधन हुननसक्ने भनिसकेको छ । विकासशील देशहरूका लागि खासगरी ठूला पूर्वाधार आयोजना निर्माणगर्न साफेदारीगर्ने लक्ष्य लिएको भनिएको एमसीसी परियोजना सन् २००४ मा अमेरिकी संसदले स्थापना गरेको हो । एमसीसीको वेभसाइटअनुसार मिलेनियम च्यालेन्ज कर्पोरेशन एक नौलो र स्वतन्त्र अमेरिकी वैदेशिक सहायता निकाय हो । जसले विश्वव्यापी गरिबी विरुद्धको लडाइँको अगुवाइगर्न सघाइहेको छ भनिएको छ । सन् २०१२ बाटै छलफल थालिएको एमसीसी सन् २०१७ मा मात्र तत्कालीन नेपाली कांग्रेसको सरकारले वाशिंटनमा सम्झौता गरेको थियो । संझौता भएको पाँचबर्षपछि मात्र त्यसको कार्यान्वयन थाल्ने प्रयास भैरहेको छ । सन् २०१३ मा मनिप्रपरिषदको निर्णयमार्फत एमसीसी कार्यान्वयनगर्ने निकायकारूपमा मिलेनियम च्यालेन्ज अकाउन्ट नेपालभन्ने निकाय गठन गरिएको थियो । जसको सञ्चालक समितिको अध्यक्षमा नेपाल सरकारका अर्थसचिवलाई राखिएको छ ।

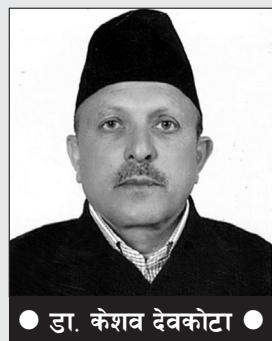
जसलेगदा परियोजनाको कार्यान्वयनमा आउने कमी कमजोरी र त्रुटीको नेपाललमात्र जिम्मेवारी लिनुपर्ने अवस्था छ । अमेरिकाले नेपाललाई दिनेभनिएको ५० अर्ब अनुदानमा पनि नेपालले आफूखुशी खर्चगर्न नपाउने प्रावधानहरू रहेका छन् । यस्तो बिवादास्पद योजना भित्ताएर नेपालका शासकहरूले देशलाई नै पराधिन बनाउने प्रयास गरिरहेका छन् । आगामी भद्रबाट एमसीसीको कार्यान्वयन थालिएपछि यसको पछाडिका राजनीतिक त्रब्यूट्रयहरू क्रमशः खुल्दै जानेछन् । कुनै समय भारतमा अंग्रेजहरू इष्ट इण्डिया कम्पनीमार्फत छिरे शासन सत्तामा पकड जमाएको घटना नेपालमा एमसीसीको आबरणमा पुनरावृत्त हुँदैछ । यो मबैले बङ्गपर्ने मस्त्य बिषय हो ।

पुष्पलाल...
 कार्यपत्रा सहभागीहरूका तर्फबाट
 उदय अधिकारी, महेश्वर श्रेष्ठ, बाबुराम
 अधिकारी, सुर्जन तिवारीलगायत्रे आफ्ना
 विचार र सुझावहरू राख्नुभयो ।
 राजनीतिक संवाद थालनीका सचिव
 ललितजन रावलले गोष्ठीमा स्वागत
 मन्त्रव्य राख्नुभएको थियो भने कार्यक्रमको
 सहजीकरण प्रमोद धितालले गर्नुभएको
 हो ।

- www.moolbato.com
- www.daunnenews.com
- www.isthaniyapatra.com
- www.navadristi.com
- www.hamrokalapani.com
- www.hamroonline.com
- www.newsabhiyan.com
- वर्गदस्टि साप्ताहिक
- दाउन्ने साप्ताहिक
- स्थानीयपत्र साप्ताहिक
- छापामार साप्ताहिक
- नयाँ कोशी मासिक
- दैयित्वबोध त्रैमासिक

आलोपालो

नेपालमा शुरु हुन लागेको एमसीसीको अमेरिकी राजनीति

● डा. केशव देवकोटा ●

अमेरिकाका दक्षिण तथा मध्य एशिया हेर्ने सहायक विदेशमन्त्री डोनाल्ड लुले गत शुक्रबार एकदिने नेपाल भ्रमण सक्तुभाबको छ। उहाँको यो भ्रमण विवादास्पद अमेरिकी योजना एमसीसीको कार्यान्वयनका लागि भएको भनिएपनि खासमा एमसीसीमा आधारित सत्ता राजनीति शुरु गर्ने/गराउनका लागि होभने देखिएको छ। नेपालको संसदबाट एमसीसी पारित भएको नाटकीय घोषणा गराउन मात्रोवादी केन्द्रका अध्यक्ष तथा हालका प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालको विशेष अगुवाई र नेकाका सभापति शेरबहादुर देउवा र एपालेका अध्यक्ष केमी ओलीको साथ सहयोग रहेको थियो। त्यसैले यसपटक डोनाल्ड लुले पनि मुख्यत उक्त तीनजानालाई भेटेर कृतज्ञता व्यक्तगर्नु भएको थियो। कुनै पनि विदेशी नेताहरू आउँदा पत्रकर सम्प्रेषण गरेर आफ्नो भ्रमणकावरेमा स्पष्टगर्ने चलन छ। तर डोनाल्ड लुले यस पटक आफ्नो नेपाल भ्रमणकावरेमा त्यस्तो पत्रकर सम्प्रेषण गर्ने यहाँका नेताहरूलाई भेदभाव पराएँ भन्नालयका प्रतिरिधिलाई राखेको पनि देखिएन। कुनै देशको अनुदान रकम लिनकै लागि केही नेताहरूको बीचमा भित्रभित्र गोप्य भेट र कारोबार किन भैहेका छन्? पारदर्शिताको प्रश्न उठेको छ। संसदबाट एमसीसी पारित भएको नाटकीय घोषणा गरिए बिरोधको अभिनयमा रहेको एपालेका अध्यक्ष ओलीले यस पटकभने डोनाल्ड लुसाँगको भेटमा एमसीसी जितसवदो चाँडो फेरे गर्नुपर्न बातातु भएको थियो। नेपालको संसदमा एमाले प्रमुख प्रतिपक्षी दल भनिएपनि एमसीसीको राजनीतिमा एमाले पनि सत्तापक्षीय दल हो। जसलेगर्दा नेपालको सत्ता राजनीतिमा दाहाल, देउवा र ओलीको हुँदै गर्नन्य रहेको बिभिन्न घटनाक्रमहरूले स्पष्ट गरेका छन्। डोनाल्ड श्रीलंका, बंगलादेश र भारतहुँदै नेपाल आउनुले पनि विशेष अर्थ राखेका छन्। किनकी अमेरिकाले नेपाललाई भारतीय आँखाले हेर्ने नीति हालसम्म पनि छाडेको छैन। डोनाल्डको यो तेझो कार्यक्रम छ। उक्त हस्ताक्षरसँग बाँकी ७ घेजमा

माथिल्लो तामाकोसी बनाउँदा ५१ अर्ब भ्रष्टाचार

काठमाडौं। माथिल्लो तामाकोसीमा अर्बौं भ्रष्टाचार भएको भन्दै अखितयार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा उजुरी परेको छ। दोलखाका स्थानीय तथा एस्टी करप्सनका सञ्चालक तथा अभियन्ता विश्वनीति प्रकाशमान पाइखिनले तत्कालीन नेपाल विद्युत प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक तथा उपल्लो तामाकोसी तत्कालीन सञ्चालक समितिका अध्यक्ष मुकेशराज काप्लेसहित १० जनाविरस्त छानबिनका लागि अखितयारमा उजुरी दिएका छन्।

तामाकोसी बनाउँदा भ्रष्टाचार गरेको भन्दै अभियन्ता पाइखिनले आयोजनाका तत्कालीन सञ्चालक समितिका अध्यक्ष अर्जुनकुमार कार्की, आयोजना प्रमुख विज्ञानप्रसाद श्रेष्ठ, कम्पनी सचिव रामसुन्दर श्रेष्ठ, प्रशासन महाशाखा प्रमुख विनोदचन्द्र कर्मचारी, कामु प्रतापोजना प्रमुख प्रदिपकुमार थिके, आयोजना प्रबन्धक दिनेशजग राणा, आयोजना सहायक प्रबन्धक विमल गुड, आयोजनाका सहायक निर्देशक मुकुन्द अधिकारी, वातावरणविद् डा. गणेशप्रसाद न्यौपानेविरस्त उजुरी दर्ता भएको छ।

तामाकोसी आयोजना निर्माणका लागि कुल लागत ३५ अर्ब २९ करोड निर्धारण गरी निर्माणको काम सुरु भएको भए पनि व्यापक

निर्माण गर्ने कारिब ८६ अर्ब रूपैयाँ लागेको उल्लेख छ।

पाइखिनले सोही प्रतिवेदनलाई आधार बनाएर अखितयारमा भ्रष्टाचार गरेको हुन्। आयोगमा दिएको उजुरीमा जलविद्युत आयोजनाका सञ्चालक, पदाधिकारीको घर जग्गा, जमिन, बैंक ब्यालेन्स सेयर लगानी, निजी सवारी साधन खरिद, आफन्त नातागोतासँगको सम्पति छानबिन गर्न माग गरिएको छ।

नयाँ ढंगको...

अर्कामा बदलिन्छन्। यसरी एकता, संघर्ष र रूपान्तरणका रूपमा हुने परिवर्तनलाई माओले युगात्मक परिवर्तनको रूपमा लिनुभएको छ र त्यसैले त्यसलाई नयाँ आधारमा नया एकता' बताउन मुनुभएको छ। उहाँले पार्टीको यसप्रकारको विकासलाई धर्दू र बद्नुका रूपमा हुने क्रमिक विकास वा मात्रात्मक विकासका अर्थमा नभई 'एकताको पुरानो आधारलाई धर्वस्त' पारेर गरिने विकासको अर्थमा अर्थात् छलाडको अर्थमा ग्रहण गर्नुभएको छ र पार्टी जीवनको यो क्रम लगातार उच्चस्तरमा विकसित हुदै जाने कुरा बताउनुहुँथ्यो।

अन्तसंघर्ष वा दुईलाइन संघर्षको सञ्चालनका क्रममा माओले विपरित तवबहुको एकता अर्थात् एको दुईमा विभाजनको प्रस्तरलाई निकै गम्भीरतापूर्वक लिनुभयो। गलती गर्ने साथीहरूप्रति कस्तो रुख हुने? उहाले भनुभयो-'पहिलो संघर्ष गर्ने र दोस्रो उसलाई सधाउने।' पार्टीभित्र रहेका गलत विचारहरूलाई परास्त गर्ने र साथीहरूलाई सञ्चालनका लागि माओले पार्टीमा बारम्बार शुद्धीकरण आन्दोलन चलाउनुहुँथ्यो। विचारधारात्मक संघर्षलाई निकै प्रश्न्यो। उहाले एकता, संघर्ष वा रूपान्तरणको पद्धतिको राप्रो प्रयोग गर्नुभयो। उहाले भविष्यमा गलत विचारहरूलाई संघर्षलाई निकै प्रश्न्यो। उहाले एकता, संघर्ष वा रूपान्तरणको पद्धतिको राप्रो प्रयोग गर्नुभयो। उहाले भविष्यमा गलत विचारहरूलाई संघर्षलाई निकै प्रश्न्यो। उहाले एकता, संघर्ष वा रूपान्तरणको पद्धतिको राप्रो प्रयोग गर्नुभयो। उहाले भविष्यमा गलत विचारहरूलाई संघर्षलाई निकै प्रश्न्यो।

माओले पार्टीभित्रको दुईलाइन संघर्षले श्रुतापूर्ण रूप लिन सक्ने, असल पक्षमाथि खाब पक्षको विजय हुनसक्ने र एउटा क्रान्तिकारी पार्टी संशोधनवादी पुंजीवादी पार्टीको रूपमा बदलिन पछि लिनाप्ता आवारलाई धर्वस्त' पारेर गरिने विकासको अर्थमा अर्थात् छलाडको अर्थमा ग्रहण गर्नुभएको छ र पार्टी जीवनको यो क्रम लगातार उच्चस्तरमा विकसित हुदै जाने कुरा बताउनुहुँथ्यो।

माओले पार्टीभित्रको दुईलाइन संघर्षले श्रुतापूर्ण रूप लिन सक्ने, असल पक्षमाथि खाब पक्षको विजय हुनसक्ने र एउटा क्रान्तिकारी पार्टी संशोधनवादी पुंजीवादी पार्टीको रूपमा बदलिन पछि लिनाप्ता आवारलाई धर्वस्त' पारेर गरिने विकासको अर्थमा अर्थात् छलाडको अर्थमा ग्रहण गर्नुभएको छ र पार्टी जीवनको यो क्रम लगातार उच्चस्तरमा विकसित हुदै जाने कुरा बताउनुहुँथ्यो।

माओले पार्टीभित्रको दुईलाइन संघर्षले श्रुतापूर्ण रूप लिन सक्ने, असल पक्षमाथि खाब पक्षको विजय हुनसक्ने र एउटा क्रान्तिकारी पार्टी संशोधनवादी पुंजीवादी पार्टीको रूपमा बदलिन पछि लिनाप्ता आवारलाई धर्वस्त' पारेर गरिने विकासको अर्थमा अर्थात् छलाडको अर्थमा ग्रहण गर्नुभएको छ र पार्टी जीवनको यो क्रम लगातार उच्चस्तरमा विकसित हुदै जाने कुरा बताउनुहुँथ्यो।

माओले पार्टीभित्रको दुईलाइन संघर्षले श्रुतापूर्ण रूप लिन सक्ने, असल पक्षमाथि खाब पक्षको विजय हुनसक्ने र एउटा क्रान्तिकारी पार्टी संशोधनवादी पुंजीवादी पार्टीको रूपमा बदलिन पछि लिनाप्ता आवारलाई धर्वस्त' पारेर गरिने विकासको अर्थमा अर्थात् छलाडको अर्थमा ग्रहण गर्नुभएको छ र पार्टी जीवनको यो क्रम लगातार उच्चस्तरमा विकसित हुदै जाने कुरा बताउनुहुँथ्यो।

माओले पार्टीभित्रको दुईलाइन संघर्षले श्रुतापूर्ण रूप लिन सक्ने, असल पक्षमाथि खाब पक्षको विजय हुनसक्ने र एउटा क्रान्तिकारी पार्टी संशोधनवादी पुंजीवादी पार्टीको रूपमा बदलिन पछि लिनाप्ता आवारलाई धर्वस्त' पारेर गरिने विकासको अर्थमा अर्थात् छलाडको अर्थमा ग्रहण गर्नुभएको छ र पार्टी जीवनको यो क्रम लगातार उच्चस्तरमा विकसित हुदै जाने कुरा बताउनुहुँथ्यो।

माओले पार्टीभित्रको दुईलाइन संघर्षले श्रुतापूर्ण रूप लिन सक्ने, असल पक्षमाथि खाब पक्षको विजय हुनसक्ने र एउटा क्रान्तिकारी पार्टी संशोधनवादी पुंजीवादी पार्टीको रूपमा बदलिन पछि लिनाप्ता आवारलाई धर्वस्त' पारेर गरिने विकासको अर्थमा अर्थात् छलाडको अर्थमा ग्रहण गर्नुभएको छ र पार्टी जीवनको यो क्रम लगातार उच्चस्तरमा विकसित हुदै जाने कुरा बताउनुहुँथ्यो।

माओले पार्टीभित्रको दुईलाइन संघर्षले श्रुतापूर्ण रूप लिन सक्ने, असल पक्षमाथि खाब पक्षको विजय हुनसक्ने र एउटा क्रान्तिकारी पार्टी संशोधनवादी पुंजीवादी पार्टीको रूपमा बदलिन पछि लिनाप्ता आवारलाई धर्वस्त' पारेर गरिने विकासको अर्थमा अर्थात् छलाडको अर्थमा ग्रहण गर्नुभएको छ र पार्टी जीवनको यो क्रम लगातार उच्चस्तरमा विकसित हुदै जाने कुरा बताउनुहुँथ्यो।

माओले पार्टीभित्रको दुईलाइन संघर्षले श्रुतापूर्ण रूप लिन सक्ने, असल पक्षमाथि खाब पक्षको विजय हुनसक्ने र एउटा क्रान्तिकारी पार्टी संशोधनवादी पुंजीवादी पार्टीको रूपमा बदलिन पछि लिनाप्ता आवारलाई धर्वस्त' पारेर गरिने विकासको अर्थमा अर्थात् छलाडको अर्थमा ग्रहण गर्नुभएको छ र पार्टी जीवनको यो क्रम लगातार उच्चस्तरमा विकसित हुदै जाने कुरा बताउनुहुँथ्यो।